Тыднёвік Магілёўскі

№ 1 (42) 7 студзеня 1999 г. Кошт свабодны

ТЭМА НУМАРУ

Падпісаньне чарговай дэклярацыі «аб далейшым аб'яднаньні Беларусі й Расеі»

Для рэдакцыі ТМ няма й ніколі не было сумневу ў тым, што падобныя акцыі й дакумэнты ад самага свайго пачатку (адразу пасьля развалу СССР) былі скіраваныя на аднаўленьне злачыннай імпэрыі. Тое, што пры гэтым прамаўляюцца словы аб добрай і карыснай неканаевасьці такога кроку – ёсьць нічым іншым, як пасткай і падманам. Як пісаў вядомы беларускі царкоўны дзяяч, – «перад выкананьнем над Беларускім Народам даўно прынятага прысуду на сьмерць».

Сёньня мы прапануем чытачам некаторыя адгалоскі гэтае падзеі, сярод якіх рознабаковы аналіз дакумэнта, зроблены дасьведчанымі спэцыялістамі, партыйныя заявы, дасланыя ў рэдакцыю, зварот Зянона Пазьняка да эўрапэйскай супольнасьці, зь якім ён выступіў напярэдадні падпісаньня дэклярацыі, ды шраг меркаваньняў на гэты конт нашых землякоў.

Працяг тэмы чытайце на старонках газэты.

• Фота IREX/ProMedia.

Палітдэсант у Варшаву

Напрыканцы мінулага году ў польскай сталіцы адбылася сустрэча актывістаў магілёўскай філіі Беларускага Народнага Фронту з Зянонам Пазьняком. Як паведамілі ўдзельнікі спатканьня нашай рэдакцыі, старшыня Фронту атрымлівае абсалютна поўную й аб'ектыўную інфармацыю аб падзеях у Беларусі, дасканала ведае стан рэчаў, а таксама адэкватна й своечасова рэагуе на зьмены абставінаў.

Падчас размовы абмяркоўваліся праблемы бягучага палітычнага моманту, а таксама некаторыя складаныя пытаньні стасункаў унутры арганізацыі. Былі пацьверджаныя асноўныя прынцыпы ўзаемадзеяньня з іншымі партыямі, стаўленьне да маючых адбыцца ў краіне «выбараў», ды шмат чаго іншага.

Магілёўскія фронтаўцы разам з Зянонам Пазьняком выказалі спадзяваньне й пажаданьне, што новы год 2000 мы сустрэнем у Вольнай Беларусі.

Уласная іфармацыя

Вольнае слова вучыцца быць прафэсійным

Апошнім часам у беларускай правінцыі зьявілася шмат самых розных газэт, бюлютэняў. Іх асноўная мэта – даносіць да чытачоў праўдзівую інфармацыю. Ва ўмовах таталітарнага ўціску толькі незалежны друк здольны супрацьстаяць ілжывай дзяржаўнай машыне. У Крычаве і Горках, Бабруйску і Шклове, Касьцюковічах і Клімавічах, іншых райцэнтрах, а нават вёсках вобласьці выпускаюцца вольныя «самвыдатаўскія» газэткі.

Але сярод чытачоў гэтай прэсы часьцяком узьнікае незадаволенасьць нізкім узроўнем журналісцкай працы. Гэта ня дзіўна, калі ўлічыць, што газэты робяць грамадзкія энтузіясты. Каб наблізіць рэгіянальны дэмакратычны друк да пэўнае ступені прафэсійнасьці, Магілёўская гарадзкая асацыяцыя «Кола Сяброў» у супрацоўніцтве з Цэнтрам палітычных дасьледваньняў г. Львову (Украіна) ажыцьцявіла праект «Сумесная Беларуска-Украінская школа журналістыкі «Вольнае Слова». Праект фундаваўся фондам Эўразія і ўкраінскім фондам «Відроджэнне».

Слухачы школы, якіх было больш дзесяці, на чатырох сэмінарах мелі магчымасьць сустрэцца, пазнаёміцца з досьведам работы сталых рэдакцый, прыняць удзел у інтэрактыўных сэмінарах па самых розных складніках журналісцкай працы, засвоіць першасныя навыкі карыстаньня адпаведнымі кампутарнымі праграмамі. Асабліва цікавай і пазнаваўчай атрымалася паездка ў Львоў.

Удзельнікі «Школы Вольнага Слова» выказалі пажаданьне зрабіць гэты курс доўгатэрміновым.

Сымон ГЛАЗШТЭЙН

Ад рэдакцыі. Ініцыявалі праект Школы й кіравалі яе работай сябры магілёўскай арганізацыі Беларускае Асацыяцыі Журналістаў Сяргей Шышкін і аўтар вышэйпададзенай нататкі.

ПРАВЫ ЧАЛАВЕКА

«Зараз няма куды зьвяртацца...», —

лічыць старшыня Магілёўскага гарадзкога таварыства ахвяраў палітычных рэпрэсіяў ***сп. Уладзімер Чашэй.***

Магілёўскае гарадзкое таварыства пацярпелых ад рэпрэсіяў аб'ядноўвае былых вязьняў ГУЛАГу й іншых сталінскіх засьценкаў. Гэтыя людзі без усялякай віны адбывалі шматгадовыя тэрміны зьняволеньня па незаконных прысудах «двоек», «троек», «особых совещаний»... Як паведаміў нам старшыня таварыства сп.Чашэй, цяпер у таварыстве 40 сябраў, тады як у 1992 годзе іх было 90. Што ж робіць сёньняшняя беларуская дзяржава для гэтых людзей? Сп. Чашэй пазнаёміў нас з некаторымі фактамі.

– Усе нашы заявы й звароты з прапановамі наконт усталяваньня справядлівых ільготаў для пацярпелых, якія мы накіроўвалі пачынаючы ад 1992 году ў адпаведныя мясцовыя й рэспубліканскія органы, у тым ліку тройчы – цяперашняму прэзыдэнту краіны, выніку не далі, а ў бальшыні выпадкаў засталіся наогул без ніякага адказу. Больш за тое: тыя мізэрныя льготы, што ўжо былі, дзяржава пачала паступова адмяняць! У 1995 годзе незаконна рэпрэсаваныя былі пазбаўленыя права бясплатнага праезду ў гарадзкім транспарце. У тым жа годзе Ўказам прэзыдэнта № 349 адмененыя ўсе льготы старым і пэнсіянэрам, у тым ліку – вязьням ГУЛАГу. Прыпыненая дзейнасьць ар. 11 Закона РБ «Аб ветэранах», дзе мы ў ліку іншых пазбаўленыя 50% ільготы па аплаце камунальных паслугаў. У палаце прадстаўнікоў Нацыянальнага Сходу РБ скасаваная камісія па садзейнічаньню ў забясьпечаньні правоў ахвяраў палітычных рэпрэсіяў, якая раней існавала ў Вярхоўным Савеце. Дарэчы, на некаторыя нашыя прозьбы адказы прыходзяць такія: мы ня можам гэтага зрабіць, бо гэта пярэчыць Указу прэзыдэнта...

Такое стаўленьне да нас вышэйшых уладаў пераймаюць і мясцовыя кіраўнікі. За два апошнія гады мы не атрымалі ад іх ніякай дапамогі, за выключэньнем звышсьціплай падачкі на Дзень старога. Такое стаўленьне – непрыхаванае блюзьнэрства, прамое й грубае парушэньне правоў чалавека!

Зважаючы на ўсё вышэйсказанае мы патрабуем:

1. Дакладна пазначыць у пераліку катэгорый ахвяраў палітычных рэпрэсіяў: «вязьні сталінскіх турмаў і лягераў, зараз рэабілітаваныя».

2. Заканадаўча дазволіць такім людзям карыстацца льготамі й прывілеямі на ўзроўні ўдзельнікаў ВАВ, а тым, хто атрымаў інваліднасьць – на ўзроўні інвалідаў ВАВ.

3. Вырашыць пытаньне аплаты рэабілітаваным за час іхняга знаходжаньня й працы ў лягерах ГУЛАГу адпаведна працоўнаму заканадаўству як паўнапраўным грамадзянам рэспублікі.

Уласная інфармацыя

Беспрацоўе расьце

Магілёў. У горадзе адзначаецца рэзкі рост колькасьці людзей, прызнаных афіцыйна беспрацоўнымі, – зараз іх больш за 8.000 чалавек. Каля 6.000 атрымліваюць дапамогу. За некалькі апошніх месяцаў афіцыйная колькасць такіх людзей у Магілёве вырасла больш чым на 2.000 чалавек. На сёньня па 4 чалавекі прэтэндуюць на адно працоўнае месца. Дырэктар службы Н.Мельнікава лічыць, што рост адбыўся за кошт схаванага беспрацоўя. Тыя, хто зусім нядаўна займаўся чаўночным бізнэсам, дробным гандлярствам, зараз мусяць адмаўляцца ад гэтых заняткаў. Умовы, у якіх яны павінны былі б працягваць займацца бізнэсам, неспрыяльныя для такой працы.

С.Г.

Усё з'ядуць

У сувязі з тым, што нашыя мытныя й міліцэйскія пасты пачалі затрымліваць шмат прадуктаў, узьнікла нечаканая праблема. Большасьць затрыманых харчовых прадуктаў, зразумела, ня мае ніякіх дакумантаў, што пацьвердзілі б іх якасьць.

У Магілёве прайшоў сэмінар санітарных дактароў вобласьці. Як стала вядома карэспандэнту ТМ ад аднаго з удзельнікаў сэмінару, санітарным службам вусна рэкамэндавалі зачыняць вочы на маленькія недахопы й ліберальна падыходзіць да затрыманых грузаў. Было нават сказана: «Калі дакумантаў няма, але прадукты выглядаюць някепска, аддавайце ў гандаль».

Іван ЗАСАДА

ТЭМА НУМАРУ

<u>Дзьмітры ФУРМАН</u>, **расейскі палітоляг:**

– Ёсьць такі сумны анэкдот пра тое, як кормяць зьвяроў у зьвярынцы. Там ёсьць такі выраз: зьясі-та ён зьясі, але ж хто яму дасьць? Я думаю, што пэрспэктыва стацца прэзыдэнтам аб'яднанай дзяржавы для Лукашэнкі вельмі малаверагодная. (Хоць, канешне, ён сам аб ёй неяк думае, марыць, і для яго такая пэрспэктыва рэальная). Аднак незьдзяйсьняльная яна найперш таму, што яе безумоўна трымае ў галаве як Ельцын, так і ўся кіруючая група Расеі, у тым ліку й расейская апазыцыя. І дапусьціць яго ў якасьці яшчэ аднаго канкурэнта, парушыць усе палітычныя пляны й камбінацыі, – на гэта ніхто ня пойдзе... Калі й адбудзецца нейкі перадзел уладных паўнамоцтваў, дык рэальная ўлада ўсё роўна застанецца ў абодвух прэзыдэнтаў. Бо не для таго Лукашэнка разганяў парлямэнт і Канстытуцыйны суд, а Ельцын не для таго прымаў прэзыдэнцкую Канстытуцыю. Карацей: не для таго яны ўстанавілі рэжымы асабістай улады каб потым адзін аднаму ў нечым саступіць... Палітычны сэнс гэтай акцыі ў тым, што сама ідэя досыць папулярная, таму яе неабходна неяк выкарыстоўваць. Да таго ж беларускі рэжым пасьпяхова дамагаецца падчас гэтага «аб'яднаўчага працэсу» шмат эканамічных ільготаў, а таксама палітычнай падтрымкі ад Расеі. А для Расеі, якая вельмі сканцэнтраваная на гэапалітыцы, вельмі важкім зьяўляецца тое, напрыклад, што паміж ёю ды NATO будзе знаходзіцца «наша тэрыторыя»... Усё гэта – гульня, якая па вялікім рахунку бясьпечная для абодвух прэзыдэнтаў, бо яны заўсёды спыняцца перад тым пунктам, калі зьявіцца небясьпека страціць уладу.

<u>Ільмар МУРТАЗАЕЎ</u>, **расейскі эканамічны аглядальнік:**

– Эканамічная дамова, што была падпісаная, на першы погляд выглядае сэнсацыяй: бакі дамовіліся аб уніфікацыі мытных пошлінаў, правілаў валютнага кантролю, падаткавага заканадаўства й г.д., словам, рэч ідзе аб фарміраваньні адзінай эканамічнай прасторы. Аўтары дакумэнта ганарліва канстатавалі ягонае падабенства з дамовай краінаў Эўрапэйскага Зьвязу аб увядзеньні EURO. Аднак просты аналіз паказвае, што ў Маскве была падпісаная звычайная бюракратычная паперка. Некаторыя пункты дамовы павінны былі быць выкананыя яшчэ два гады таму, калі быў аб'яўлены мытны саюз. Тым ня менш мытныя пошліны й правілы іхняга спагнаньня ў краінах дасюль розныя, свае. У выніку пасярод расейскай мытнай мяжы прабіта вялікая дыра, праз якую ідуць кантрабандныя тавары. Такая ж сытуацыя з дамовай аб уніфікацыі падаткавага заканадаўства... Каб зрабіць усё гэта аднолькавым, трэба зьмяніць структуру расходаў бюджэту, і адпаведна – структуру ўсёй эканомікі. Такім чынам нягледзячы на аптымістычныя заявы, расейскія чыноўнікі абсалютна не разумеюць, як аб'яднаць краіны з рознымі асновамі эканомікі. Таму пляны наконт стварэньня адзінага эмісыйнага цэнтру здаюцца зусім дрэнна ўзважанымі. Расейскі бюджэт сам сабе не дае рады. Незабясьпечаная эмісыя, што праводзіцца расейскім урадам, непазьбежна прывядзе да росту інфляцыі. Дадатковыя абавязацельствы Расеі не дазволяць ёй вырашыць уласныя эканамічныя праблемы... Наўрацьці хто ўспамяне пра гэты дакумэнт праз якія два гады. Затое абодва кіраўнікі вырашылі маленькія тактычныя задачы.

<u>Станіслаў БАГДАНКЕВІЧ</u>, **старшыня АГП, былы кіраўнік Нацбанку Беларусі:**

– Беларускі рубель сёньня ня мае ніякага кошту. Па сутнасьці, грашовая сістэма, як і рынак валюты, разбураныя. Прывяду для прыкладу такія лічбы. Калі напачатку года даляр каштаваў 30.740 беларускіх рублёў, то зараз афіцыйны курс – 220.000 рублёў. Рынкачны курс даляра за 11 месяцаў абясьцэніўся ў 10 разоў. Поўнасьцю разбураная банкаўская сістэма краіны. Яе ўласны капітал зьменшыўся толькі за гэты год у 3 разы. Калі кажуць пра нейкае аб'яднаньне, то гэта можа азначаць адно: Расея, яе Цэнтрабанк возьме Беларусь на сваё ўтрыманьне... У нас неверагодная гіпэрінфляцыя (у кастрычніку – 21%, лістападзе – 25%), харчовая крыза. Нашы пакашчыкі нашмат горшыя нават у параўнаньні з далёка не ідэальнымі расейскімі.

<u>Віталь ЦІШЧАНКА</u>, **расейскі палітоляг:**

– У заяве віцэ-прэм'ера Маслюкова аб тым, што пры пераходзе Расеі й Беларусі да адзінай валюты будзе ўлічвацца практыка ўвядзеньня EURO, робіцца новы захад параўнаць расейска-беларускую інтэграцыю з сучаснай эўрапэйскай, надаць ёй выгляд быццам бы своечасовасьці й актуальнасьці. Між іншага, калі эўрапэйская мадэль ёсьць рэзультатам новых магчымасьцяў Эўропы, якія зьявіліся толькі напрыканцы стагодзьдзя (у гэтым сэнсе яна павернутая ў будучыню), то палітычнае напаўненьне саюза Расеі зь Беларусьсю цалкам належыць савецкаму прошламу гэтых дзяржаваў. Аб'яднаньне эўрапэйскіх краінаў магчымае ў выніку эканамічнага росквіту й стабільнасьці, бо менавіта эканамічныя рэаліі фармуюць новыя прынцыпы ўзаемадачыненьняў эўрапэйскай супольнасьці. «Новая славянская інтэграцыя» мае зусім процілеглы сэнс. У яе падмурку – старыя палітычныя ідэі, абапертыя на савецкую псыхалёгію «калектыўнага неўсьвядомленага». Левая сьвядомасьць ніколі не адмовіцца ад ідэяў усеагульнай роўнасьці й братэрства, уніфікацыі й разьмеркаваньня. Нездарма большасьць расейцаў гатовая падтрымаць інтэграцыю нават у выпадку калі гэта негатыўна адаб'ецца на іх дабрабыце. Новы макет лядашчага збудаваньня ўжо не зьвязаны зь ідэяй інтэрнацыяналізму. Наадварот: гэты саюз задуманы як новае «аб'яднаньне славянаў» дзеля абароны ад вонкавай пагрозы. Як я ўжо казаў, адрозненьне паміж эўрапэйскім і «славянскім» тыпамі інтэграцыі палягае ў адным: Эўропа будуе сваю ідэалёгію адштурхоўваючыся ад рэальнасьці, Расея й Беларусь намагаюцца пабудаваць рэальнасьць, абапіраючыся на ідэалёгію.

Рэдакцыйны АГЛЯДАЛЬНІК
друку й пошты
(па матэрыялах перадачаў
Радыё Свабода).

• *<u>Фота IREX/ProMedia.</u>*

ЗДАЕЦЦА, ТАКІЯ СЦЭНЫ МЫ ЎСЕ БАЧЫМ З ТУГОЮ ПЯШЧОТНАЙ. КАЛІ ФАКТУРА МОЖА Ў ІХ БЫЦЬ ІНАКШАЙ, АДЗІН ЗЫХОД: КАЛІ ПАГАДЖАЕМСЯ САМАХОЦЬ ВЫКОНВАЦЬ РОЛЮ БЛАЗНОТЫ – НЯМА ЗЬДЗІЎЛЕНЬНЯ, ЧАМУ ТАДЫ НАПРАМАК ЖЫЦЬЦЯ – НА ЎСХОД...

Штогод з далёкае Амэрыцы дасылае на наш адрас віншаваньні свайму народу Мітрапаліт Ізяслаў. З задавальненьнем атрымалі мы й калядняе віншаваньне. Ня маючы магчымасьці надрукаваць яго ў поўным аб'ёме, падаем для праваслаўных вернікаў, што адзначаюць гэтымі днямі Раство Хрыстовае, асноўныя вытрымкі з пасланьня.

КАЛЯДНАЕ ВІТАНЬНЕ ЯГО МІЛАСЬЦІ І З Я С Л А В А БОЖАЙ ЛАСКАЙ МІТРАПАЛІТА ПЕРШАГЕРАРХА БЕЛАРУСКАЕ АЎТАКЕФАЛЬНАЕ ПРАВАСЛАЎНАЕ ЦАРКВЫ

ХРЫСТОС НАРАДЗІЎСЯ, СЛАЎЦЕ!

З Хрыстовым Нараджэньнем вітаю Вас Годнае Чэсьці Духавенства й Любыя Вернікі Беларускае Аўтакефальнае Праваслаўнае Царквы, ды ўсе, дзе-б Вы ня былі Праваслаўныя Беларусы ў духоўным і сьвецкім стане, што да свае роднае Сьвятое Царквы імкняцеся, а яшчэ доступу да Яе ня маеце.

...Увайшоў ў дагодную Богу хрыстовую сям'ю праз ягоны хрост у Праваслаўную Веру звыш тысячы год назад і Беларускі Народ. Жыўлены й умацоўваны гэтай Верай наш Народ вякамі ішоў Божым шляхам, ствараючы вялікія духовыя багацьці ды ахоўваючы іх сьпярша ў межах раньніх княстваў, а пазьней свае магутнае дзяржавы – Вялікага Княства Літоўскага.

Пасьля стагодзьдзяў незалежнага дзяржаўнага існаваньня знайшліся, нажаль, вонкавыя й нутраныя сілы, што адабралі ў нашага Народу спачатку Праваслаўную Веру, а за ёй і свабоду.

Пазьней уладу над ім узялі адкрытыя слугі цемры ды адпалохалі ад усялякае веры ў Бога, або ў нешта вышэйшае за патрэбы чэрава.

Сёньня ён жыве гаротным і небясьпечным жыцьцём у атрутным абсягу засталага па савецкай імпэрыі гнільля, ды, замест навукі як ісьці да лепшае будучыні, чуе адно зманы хвальшывых прапаведнікаў варочацца ў жахлівую мінуласьць.

...Мае Любыя! У сьвятле праўды, што яе весьціць Беларуская Аўтакефальная Праваслаўная Царква, Вы пабачылі Мэту, дзеля якое зыйшоў на зямлю й навучаў людзей годна жыць наш Збавец Ісус Хрыстос.

Гэтая Мэта ня ў жыцьці паводле загадаў памыльных людзей, што часова валодаюць намі, а ў послуху звышнім наказам любіць Бога больш за ўсё ды кожнага бліжняга, як самога сябе.

Ідзеце-ж, пачаўшы йзь Сьвятога Дня Хрыстовага Нараджэньня, як Ягоныя вучні да свайго Народу ды навучайце гэты Народ пакланяцца Богу, а не часовым уладарам, любіць Край і мову, ды цаніць права на свабоду, якімі Ён нас абдарыў.

Ідзеце й наказвайце адбудоўваць сваю родную Беларускую Аўтакефальную Праваслаўную Царкву, Якая не вядзе ў няволю, а настаўляе хваліць Бога той мовай, якую Ён нам даў і дзякаваць Яму за ўсе Ягоныя багатыя дары, ды памнажаць іх.

Няхай-жа за гэты ваш дар працы на Ягонай ніве народжаны з Найчыстае Дзеўны наш Збавец сьцеражэ Вас і прыяе Вам цяпер, ды ўвесь час.

+ Мітрапаліт Ізяслаў
Першагерарх
Беларускае Аўтакефальнае
Праваслаўнае Царквы.

<u>РЭПЛІКА ТМ</u>

<u>*Чароўная сіла мастацтва?*</u>

Ня ў нашых правілах канфліктаваць з калегамі, якіх бы поглядаў не трымаліся тыя ці іншыя выданьні. Таму цытата з "Магілёўскай праўды", на якую мы спасылаемся, ня мае дачыненьня да самой газэты. Нас зацікавіла выказанае на яе старонках меркаваньне намесьніка старшыні аблвыканкама Яўгена Касьцюковіча. Вось гэты фрагмэнт інтэрвію:

Пытаньне: Аднак зараз такое адчуваньне, быццам увесь народ стаіць у чэргах па масла, яйкі й цукар і яму няма справы да выставаў, канцэртаў і плэнэраў...

Адказ: Я ня думаю, што з-за цяжкасьцяў з прадуктамі людзі згубілі цікаўнасьць да культуры. Вось толькі што ў нас праходзілі Дні культуры Югаславіі, і вы б бачылі, якімі перапоўненымі былі залі... І ў той момант, я думаю, людзі думалі й адчувалі сябе зусім па-іншаму.

Сапраўды існуе яна, чароўная сіла мастацтва. Узьдзейнічае, праўда, строга індывідуальна, нават інтымна – як Вера, напрыклад. Аднак жа дзяржаўнаму чалавеку, які на пасадзе (тым больш ня творцу, а чыноўніку ад мастацтва, хаця й пры высокім званьні Заслужанага дзеяча культуры рэспублікі) спасылацца на яе падчас крызыснай сытуацыі, выкліканай дылетанцкім кіраваньнем краінай, на нашую думку, нядобрасумленна й нават цынічна. Куды больш «часьней» не запрашаць на апошнія бюджэтныя (гэта значыць народныя) грошы сымфанічныя аркестры бог ведама адкуль, а праводзіць «традыцыйныя» й нібыта сьвяточныя кірмашы з гарэлкай і шашлыкамі, на якіх гэтага дабра ўдосталь. А за ўсім астатнім трэба пазмагацца ў чэргах, абменьваючы прыстойнасьць на латок яек. Вось тут усё ясна й шчыра, ды й «мастацтва» з радыёкалякольчыкаў гучыць, як правіла, адпаведнае – як два апошніх дні года запар гучала па-над горадам прасьценькае й вясёленькае: «Цілі-цілі... Тралі-валі... Эта мы не прахадзілі, эта нам не задавалі»...

На жаль, праходзілі гэта й працягваем праходзіць, а менавіта – здаваць іспыт па зьнішчэньню ў самых сабе годнасьці й самапавагі.

Рэдакцыйны
АГЛЯДАЛЬНІК
пошты й друку

<u>*Неразумныя людзі?*</u>

<u>Касьцюковічы</u>. Вёскі Дзеражня і Ветухна знаходзяцца ў зоне абавязковага адсяленьня. Але 10 чалавек сустрэлі тут свой чарговы Новы год. Усе гэтыя людзі – старыя, маюць па 80 і больш гадоў. Яны адмовіліся з'язджаць з роднага кута й усе гады пасьля чарнобыльскае аварыі жывуць там. Яны працуюць на сваіх прысядзібных гародах, ходзяць у лес, трымаюць скаціну. Двойчы ў тыдзень ім прывозяць прадукты харчаваньня й пэрыядычна прыязджаюць медыкі. Жыхары двух гэтых вёсак – гэта малая частка з 365 чалавек, што засталіся ў моцна забруджанай радыяцыяй зоне. Як паведаміў загадчык «чарнобыльскага» аддзелу аблвыканкаму Анатоль Загорскі, усім прапаноўваліся кватэры ў райцэнтрах, у іншых вёсках. Але людзі не захацелі пакідаць нажытае гадамі.

Самае жахлівае, што разам з дарослымі жывуць дзеці. Іх 21 чалавек, ад 6 да 17 гадоў. Іх не адпускаюць бацькі. Практычна ва ўсіх захворваньні розных ступеняў цяжкасьці.

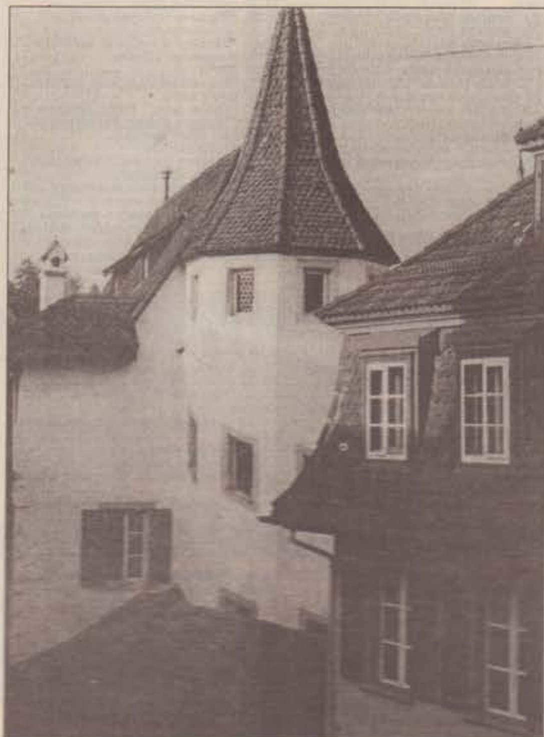
І.З.

ШВАЙЦАРСКІЯ НАТАТКІ

Альпійскі водар свабоды

Ахвярую Christine

Мы прыляцелі ў Жэневу леташнім травеньскім вечарам зь Менску праз Вэну. Шэсьць беларускіх журналістаў, тры зь якіх прэзэнтавалі выданьні, што былі адабраныя асабіста швайцарскім бокам: сталічныя «Навіны», БЕЛАПАН і наш ТМ, склалі гэтую дэлегацыю. Фэдэральны аддзел замежных справаў Швайцарскае Канфэдэрацыі практыкуе такія запросіны невялікіх групаў журналістаў з розных краінаў сьвету з мэтаю азнаёміць іх з функцыянаваньнем сваіх дзяржаўных, заканадаўчых ды прыватных інстытутаў, а таксама з працай мясцовых СМІ.

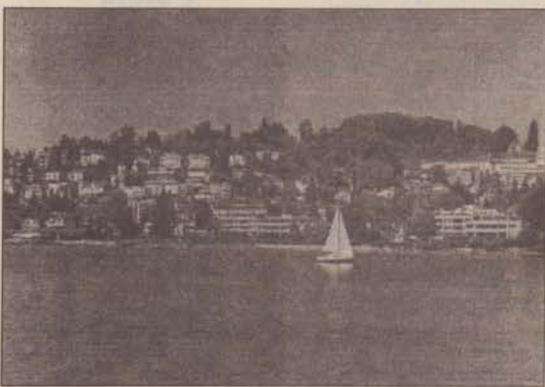
Адразу скажу, чаго ў Швайцарыі няма: дзяржаўных газэтаў. Прычым, як падкрэсьлілі ўсе нашыя суразмоўцы, а сярод іх былі акрамя калегаў з рознамоўных выданьняў (у Швайцарыі чатыры афіцыйныя мовы) дэпутаты парлямэнту, лідэры палітычных партыяў, уладальнікі прадпрыемстваў, кіраўнікі адміністрацый шэрагу кантонаў, – такога яны папросту ня могуць уявіць. Калі сказаць менш дыпляматычна, прэса, якой плоціць дзяржава – нонсэнс.

Чаго яшчэ няма ў Швайцарыі, так гэта злобы й нянавісьці. Напрыклад, да апанэнтаў. Вялікія жарсьці, што кіпелі ў Бэрне ў самых розных грамадзкіх асяродках вакол праблемы далучэньня (ці не) да структураў Эўразьвязу – сапраўды выклікалі шмат супярэчлівых меркаваньняў ды высноваў. Сутыкаліся інтарэсы, лопаліся падыходы, сучасная эўрапэйская рэчаіснасьць раздвойвалася й разтройвалася... Аднак вонкава гэта выглядала зусім «нецікава»: ва ўтульных офісах, піўных і кавярнях зьбіраліся зацікаўленыя асобы, кожны зь якіх па чарзе выказваў свой пункт гледжаньня, уважліва ў адказ выслухоўваючы іншых. Зразумела, што калі асноўныя думкі былі сфармуляваныя, яны дакладна й апэратыўна былі пададзеныя ў прэсе й на тэлебачаньні. Дадам, што дэпутаты швайцарскага парлямэнту зьбіраюцца цягам наступных трох-чатырох год абмяркоўваць зьмены ў першы артыкул Канстытуцыі.

Цяпер крыху на іншы тэмат. Прызнаюся, што я не патрыёт беларускага краявіду, а чаму й сам ня ведаю. Швайцарскі пэйзаж цікавейшы: сапраўдныя вялікія горы, да якіх, аднак, можна спакойна дакрануцца падчас нясьпешнай язды на аўто ці седзячы ў вагончыку, што падымае цябе на гару Пілатус, дзе сустрэнеш турыстаў з усяго сьвету. Азёры й рэкі, якія маюць ласкавы ізумрудны колер. Цнатлівая іх прыгажосьць дужа зачароўвае, асабліва калі глядзець з кругалёту на вышыні 3.000 мэтраў. (Незабыўную паветраную вандроўку заарганізаваў для нас бюргамайстар аднаго горнага мястэчка).

Праз некалькі дзён прабываньня ў гэтым казачным краі я пачаў баяцца наагул страціць повязь з рэальнасьцю – той, якая пакуль яшчэ жыла ўва мне ўсьведамленьнем таго, што дзесьці на ўсходзе ёсьць Беларусь. Зрэшты, я крыху перабольшваў небясьпеку, бо ведаў расклад нашых сустрэчаў у апошнія два дні. Спачатку нас віталі ў Швайцарскай філіі Amnesty International, найбольш аўтарытэтнай праваабарончай арганізацыі ў сьвеце. Там ужо чакалі загадзя падрыхтаваныя бюлетэні па Беларусі. Асобны артыкул быў прысьвечаны грубаму перасьледу Яся Абадоўскага. На той момант ён ужо быў атрымаў палітычны прытулак у Польшчы, пра што там адзначана не было. Такім чынам я змог дапамагчы ўдакладніць інфармацыю. А наступная сустрэча адбылася ў адным з буйнейшых інфармацыйных агенстваў. Супрацоўнік БЕЛАПАНу нават ня мог слова вымавіць, агаломшаны ўбачаным тэхналягічным прарывам. Паміж іншага дырэктар агенства прадэманстраваў адмысловую кампутарную праграму, якая выдае на экран самую апошнюю навіну зь любой кропкі сьвету. Замовілі «Менск». Прайшло паўхвіліны й мы ўжо чыталі ангельскі тэкст прыкладна такога зьместу: 10 сябраў арганізацыі «Малады Фронт» затрыманыя пасьля шэсьця пратэсту... Сумна й спачувальна ўсьміхнуўшыся, пан дырэктар заўважыў: «Вашыя навіны ўсе як пад капірку».

...Напружваюся каб ўспамянуць, чаго ж яшчэ ў Швайцарыі няма. Прэзыдэнт ёсьць – кожны год новы, бо па чарзе гэтыя абавязкі выконваюць міністры, якіх налічваецца цэлых... сем! Ёсьць вельмі моцная валюта – франк, які, да прыкладу, даражэйшы за дойчмарку. Аднак грашыма папяровыя франкі зусім не выглядаюць, я быў падумаў, што гэта нейкія дзіцячыя квіткі: настолькі ярка яны размаляваныя ў жоўты, чырвоны, аранжавы й яшчэ чорт ведае які колер! Увогуле розных цудаў, што я там пабачыў, ды адкрыцьцяў, што для сябе здабыў, хапіла б, здаецца, на доўгае жыцьцё, калі б прыпадаў, дарэчы кажучы, адзін цуд на месяц. А найлепшы падарунак неспадзявана засьпеў за гадзіну да адлёту назад у Менск.

У вялікай залі Цюрыхскага аэрапорту над дзьвярыма прыстасаваныя сьцягі розных краінаў. Па сваёй беларускай завядзёнцы я ўтаропіўся ў іх, шукаючы свайго. Унутрана я быў падрыхтаваны да таго, што гэта будзе марным заняткам... І што вы думаеце? Ён там быў – і ў першым радзе! Бел-чырвона-белы – сьвежы й годны, велічны й адзіны на плянэце!.. Ужо ў небе, пакрысе супакоіўшыся, я дапяў, што ў Швайцарыі па іншаму быць і не магло.

Існуе такое азначэньне-характарыстыка пэўнае асобы: N – наш чалавек. Я ж скажу так: Швайцарыя – гэта мая краіна.

Віктар СУДНІК.

Фота аўтара.

ТЭМА НУМАРУ

Юры ПАДОЛЬСКІ, прадпрымальнік:

– Усё гэта ёсьць палітычная кляўнада, ня больш. Я займаюся справай у нашай краіне ня надта ўдзячнай. Я маю партнэраў у Расеі. Таму дакладна й непасрэдна ведаю: задуманае прэзыдэнтамі – спадзяюся, што яно ня будзе рэалізаванае – ёсьць найбольшая небясьпека для абодвух народаў. Я разумею, што гэта можа падабацца такім дырэктарам як, напрыклад, Чаркоў. Ягонае прадпрыемства ўжо сёньня па сутнасьці ёсьць расейскім, дакладней сказаць, нават маскоўскім. Але насамрэч яно беларускае, магілёўскае – і гэта адчуецца ў горшы бок адразу як толькі зьнікне патрэба «ў палітыцы». Прадпрыемства будзе або паніштанае, або набытае, як гавырыцца, з усімі патрахамі маскоўскімі дзялкамі, якія тут установяць свае, вядомыя зараз усяму сьвету, парадкі: бывай заробак, рабочыя месцы, сацыяльныя гарантыі й г.д. Расея ўжо нас спустошыла, зламала. Пойдзем далей прэзыдэнцкім шляхам – згубім і краіну, і сябе.

ТЭМА НУМАРУ

Міхась САВІЦКІ, кабельшчык-спайшчык Магілёўскага эксплуатацыйна-тэхнічнага вузла сувязі:

– Перакананы, што з «аб'яднаньня» нічога ня будзе. Такой дзікунскай, нецывілізаванай інтэграцыі, сапраўды як часта гаворыць пра яе наш ініцыятар, сьвет ня бачыў. Людзі сёньня мала плёну адчуваюць ад сувэрэнітэту й незалежнасьці ў выніку дзейнасьці нашага кіраўніцтва. Аднак жа я, працуючы ў звычайным рабочым калектыве, бачу й сьведчу пра тое, што разуменьне самадастатковасьці нацыі, ейнай гісторыі й адпаведна свайго адмысловага шляху – такое разуменьне апошнім часам надзвычай павялічылася ў «простага» народа. Ніякі надуманы й незаконны рэфэрэндум на гэты конт выйграць змоўшчыкам-інтэгратарам не выпадае. Яны змогуць падмануць людзей, падчысьціць вынікі – гэта ім не ўпершыню. Але гэта будзе гвалтам. Такія вынікі не прызнае ні народ беларускі, ні міжнародная супольнасьць.

ТЭМА НУМАРУ

Андрусь АНУФРЫЕЎ, дэпутат Горацкага райсавету:

– Гэта нічога добрага не нясе. Два жабракі хочуць аб'яднацца, каб стаць багацейшымі. Каб у нас усталяваўся годны чалавека дабрабыт, нам трэба наблізіцца да цывілізаванай эўрапейскай супольнасьці. А нас у чарговы раз «бацька» цягне ў азіяцкае балота.

Кажуць, што прэзыдэнт нібыта выконвае запатрабаваньні большасьці. Але калі б думка большасьці заўжды мела перавагу, наша плянэта была б плоскай. На самой справе ўлады зрабілі гэты чыста палітычны крок, каб адцягнуць увагу людзей ад сапраўдных праблем, ад нарастаючага эканамічнага крызысу. Улады й завялі краіну ў гэтую пастку, і вывесьці адтуль няздольныя.

Праграма тэлебачаньня з 11 студзеня па 17 студзеня

•• Понедельник, 11 января ••

Праграму тэлеканалаў мы друкуем на замову чытачоў. Гаспадары праграмы падаюць нам яе на расейскай. Рэдакцыя фізычна (па часе) не пасьпявае яе перакласьці. Просім разглядаць гэтыя старонкі як тэхнічна-службовы матэрыял, які ня мае дачыненьня да зьместу й характару нашай газэты.

БТ

15.45 Видеокурс французского языка.
16.10 ТВ — школе.
16.40 Авто-парк.
16.50 Премьера песни.
17.10 "А музыка звучит..."
17.40 "Рождественские вечера".
17.45 "Отчизны слава боевая". Док. фильм.
18.00 "Доктор Финли".
19.15 "Сегодня с вами..." Министр образования Республики Беларусь Василий Стражев.
19.40 Добрый вечер, Беларусь!
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 М.Неелова и Ю.Будрайтис в худ.фильме "С тобой и без тебя..."
23.20 Белорусский хит-парад.
23.25 Третий тайм.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
8.15 "Жестокий ангел".
9.10 Здоровье.
9.45 Поле чудес.
10.40 "Это случилось зимой". Мультфильм.
10.50 Домашняя библиотека.
11.15 Программа "Вместе".
14.15 "Новые приключения Синдбада".
14.55 Звездный час.
15.35 ...До шестнадцати и старше.
16.00 "Жестокий ангел".
17.15 Эти забавные животные.
17.45 Здесь и сейчас.
18.10 Программа "Человек в маске".
18.50 Премьера сериала "Поющие в терновнике".
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.50 "Охотники за сновидениями".
21.45 Взгляд.
22.25 Новость дня.
22.45 Последний фильм С.Параджанова "Ашик-Кериб".

"РОССИЯ"

6.00, 8.50 Доброе утро, Россия.
8.35 "Программа передач".
8.55 Товары — почтой.
9.00 "Санта-Барбара".
9.45 Музыка, музыка...
10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести.
15.15 "Каша из топора". Мультфильм.
15.30 "Первые поцелуи".
16.35 "Башня".
17.00 Компьютер.
17.15 В.Невинный, А.Калягин, И.Мирошниченко, Г.Буркяв в кинокомедии "Старый Новый год". 1-я серия.
18.30 Дежурная часть.
18.35 "Холм". Короткометражный фильм.
19.35 Подробности.
19.45 Любовь с первого взгляда.
20.15 Время кино. "Полночный полет" (США).
22.05 Полицейский сериал "Жара в Лос-Анджелесе" (США).
23.30 Дежурная часть.

"КУЛЬТУРА"

7.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
7.25 Образ жизни.
7.50 "Классика американского немого кино". "Одна неделя", "Шаронавт".
9.00, 15.00, 17.00 Новости.
9.05 Царская ложа.
9.45 Живое дерево ремесел.
9.50 "Откровение Ивана Ефремова". Документально-худ. фильм.
11.40 Уходя, оглянись.
12.30 Интермеццо в стиле оперетты.
13.15 "Без визы". "Дессау".
13.45 Международный турнир по вольной борьбе памяти С.А.Преображенского.
14.15 Ария Любавы, дуэт Любавы и Садко из оперы Н.Римского-Корсакова "Садко".
14.30 Боярский двор.
15.05 "Машина превращений".
15.35 "Лукоморье".
15.55 "Беседы о русской культуре".
16.40 Академия спорта.
17.05 "2003".
17.10 "Вишневый сад Льва Додина".
17.25 Вижу цель!
17.50 "Такое кино". "1001 рассказ о кино", "Михаил Ромм. Исповедь режиссера". Док. фильмы.
19.15 Чудо-сказка.
19.50 Вячеслав Гордеев приглашает...
20.45 После новостей...
21.10 "Классика американского немого кино". "Одна неделя", "Шаронавт". Художественные фильмы.
22.20 "Из концертного зала". Ф.Мендельсон. Концерт для скрипки и фортепиано с оркестром.

НТВ

5.00, 5.30, 6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00 "Сегодня утром".
8.10 "Ее звали Никита".
9.00, 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня.
9.15 Вчера в "Итогах".
10.15 Куклы.
10.30 Итоги. Ночной разговор.
11.20 "Анискин и Фантомас ". Худ. фильм.
13.25 Сериал "Госпожа следователь".
14.10 Сегоднячко.
15.20 "Захватчики" (США).
16.10 "Сегоднячко". Красная стрела.
16.40 "Доктор Куин, женщина-врач".

"МОГИЛЕВ-1" на БТ

12.10 Рождественские встречи. ГП"Могилевоблтелеком".
12.30 Рождественские встречи. ПО"Могилевлифтмаш".
12.50 Мультфильм.

"МОГИЛЕВ-1"

17.30 "Большой кайф, или Приключения в Новом Орлеане".Телесериал.
18.20 "Боцман и попугай".Мультфильм.
18.40 Бобруйский вариант.
19.00 Тяжелый день.
19.25 Праздник в вашем доме.
20.20 Телемагазин.
20.30 День области.
20.50 Астро-дайджест.
21.00 Наше старое кино. "Ринг". Худ. фильм.
22.35 День области.
22.45 "Стеклянный щит".Худ.фильм.

2 КАНАЛ

13.00 ТВ Полония.
18.15 "Победоносный голос верующего".
18.45, 21.30 Городские новости.
19.00 "Союзмультфильму — 60".
19.17, 20.40 Прогноз погоды.
19.20 "Дерзкие и красивые".
19.45 "Поздравления".
20.30 Мультфильм.
20.43 "Пляж".
21.45 Мистический триллер "Воспламеняющая взглядом".
23.40 "Клуб "Белый попугай".
0.05 Спортивная программа.

•• Вторник, 12 января ••

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.40 Новости.
8.15 "Сегодня с вами..."
8.40 Потребительская корзина.
9.10 ТВ — школе.
9.40 "Навстречу".
10.20 "Колядные истории".
10.25 Мультиклуб.
11.15 "Доктор Финли".
12.10 Третий тайм.
12.40 "А музыка звучит..."
13.15 Творческий портрет кинорежиссера Валерия Рубинчика.
14.00 "Беларусь. Особый взгляд".
14.05 Туробъектив.
14.25 Бездельник.
15.10 "Жизнь и приключения четырех друзей". 2-я серия.
15.40 Видеокурс английского языка.
16.05 ТВ — школе.
16.35 "Прикосновение". Док. фильм.
16.45 "Рождественские вечера".
17.10 Уроки Н.Новожиловой.
17.35 Гости в дом.
18.00 "Доктор Финли".
19.15 Политические диалоги.
19.40 Добрый вечер, Беларусь!
20.40 Колыбельная.
21.20 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 "Красный велосипед". Худ. фильм.
23.05 Белорусский хит-парад.
23.10 Музыка без границ.
23.50 Темная комната.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
8.15 "Жестокий ангел".
9.15 Взгляд.
10.00 Смехопанорама.
10.30 "Снеговик - почтовик". Мультфильм.
10.50 Домашняя библиотека.
11.15 Программа "Вместе".
14.15 "Новые приключения Синдбада".
14.50 Счастливый случай.
15.35 ...До шестнадцати и старше.
16.00 "Жестокий ангел".
17.15 Угадай мелодию.
17.45 Здесь и сейчас.
18.10 Тема.
18.50 "Поющие в терновнике".
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.50 Комедия "Карьера Димы Горина".
22.35 Хоккей. Евролига. "Динамо" (Москва) — "Лександ" (Швеция). В перерыве: 23.15 Новость дня.

"РОССИЯ"

6.00, 8.50 Доброе утро, Россия.
8.15 Дежурная часть.
8.35 "Программа передач".
8.55 Товары — почтой.
9.00 "Санта-Барбара".
9.45 Музыка, музыка...
10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести.
15.15 Сказочный полдник.
15.30 "Первые поцелуи".
16.30 "Башня".
17.00 Компьютер.
17.20 Комедия "Старый Новый год". 2-я серия.
18.30 Дежурная часть.
18.35 "Шелковица". Короткометражный комедийный фильм.
19.35 Подробности.
19.45 Сам себе режиссер.
20.15 В.Машков, А.Жарков и Е.Весник в авантюрном фильме "Аляска, сэр!"
22.05 "Закон и порядок". Телесериал.
23.30 "Дежурная часть".

"КУЛЬТУРА"

7.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
7.25 Документальные фильмы.
8.50 Поет О.Погудин.
9.00, 15.00, 17.00 Новости.
9.05 "Жозеф Бальзамо".
10.00 Поклонникам Терпсихоры.
10.15 "Автограф мастера".
11.00 Вижу цель!
11.40 "Уходя, оглянись". Беседа ведущего цикла К.Щербакова с Е.Фадеевой и М.Захаровым.
12.00 Л.Петрушевская. "Три девушки в голубом". Спектакль Ленкома. 1-я серия.
13.15 Речитатив и ария Арзаче из оперы Дж.Россини "Семирамида".
13.45 "Российский курьер".
14.25 "Открытие таланта".
15.05 "Машина превращений".
15.35 "Лукоморье".
15.55 "Беседы о русской культуре".
16.40 Речитатив Садко из оперы Н.Римского-Корсакова "Садко".
17.05 "2003".
17.10 Ортодокс.
17.30 Ноу-хау.
17.45 "Шекспир XX век". "Отелло".
18.45 Золотые голоса мира в Москве.
19.10 Чудо-сказка.
19.50 "С потолка".
20.20 Переделкино и вокруг.
20.45 После новостей...
21.10 "Жозеф Бальзамо". Худ. фильм.
22.05 Амаравелла.

НТВ

5.00, 5.30, 6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00 "Сегодня утром".
8.10 "Скорая помощь".
9.00, 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня.
9.15 Герой дня без галстука.
9.40 "Чистосердечное признание".
10.05 Своя игра.
10.30 "Русский век".
11.20 "Анискин и Фантомас".
13.25 "Госпожа следователь".
14.10 Сегоднячко.
15.20 "Захватчики" (США).
16.10 "Сегоднячко". Красная стрела.
16.40 "Доктор Куин, женщина - врач".

"МОГИЛЕВ-1" на БТ

12.10 Тяжелый день.
12.35 Бобруйский вариант.

"МОГИЛЕВ-1"

17.30 "Большой кайф, или Приключения в Новом Орлеане".Телесериал.
18.20 Рождественские встречи. ДСТ-3.
18.45 Служба ваших забот. Проблемы молодежи.
19.25 Праздник в вашем доме.
20.20 Телемагазин.
20.30 День области.
20.50 Астро-дайджест.
21.00 "Убрать перископ".Комедия.
22.35 День области.
22.45 "Связь".Триллер.

2 КАНАЛ

13.00 ТВ Полония.
18.15 "Победоносный голос верующего".
18.45 Муз. антракт.
19.00 "Союзмультфильму — 60".
19.17, 20.40 Прогноз погоды.
19.20 "Дерзкие и красивые".
19.45 "Поздравления".
20.30 Мультфильм.
20.43 "Пляж".
21.30 Высокая мода.
21.40 Триллер "Анаконда".
23.10 "Удивительные истории".
23.35 Спортивная программа.

•• Среда, 13 января ••

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.45 Новости.
8.15 Политические диалоги.
8.40 Потребительская корзина.
9.10 ТВ — школе.
9.40 Видеокурс английского языка.
10.05 Мультфильм.
10.15 Видимо-невидимо.
11.10 Телесериал "Проклятый уютный дом". 1-я серия.
12.10 Око.
12.30 "Зорная ростань".
13.15 "Волшебница-елка". Благотворительное праздничное представление для детей.
14.45 "Наша марка". Док.фильм БТ.
15.10 "Жизнь и приключения четырех друзей". 3-я серия.
15.40 Видеокурс французского языка.
16.05 "5x5".
16.35 Педагогический экран.
17.10 "А музыка звучит..." По страницам фестиваля "Славянский базар в Витебске-98".
17.35 "Макаенка,9".
18.00 Телесериал БТ "Проклятый уютный дом". 1-я серия.
19.15 "Сегодня с вами..." Творческая группа "Чистый голос".
19.40 Добрый вечер, Беларусь!
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 "Сокровищница новогодних потех". Праздничное телешоу.
23.55 Белорусский хит-парад.
24.00 Королевская охота.
0.30 Волейбол. Лига чемпионов. Женщины. "Амкадор"(Минск) — "Дубровник"(Хорватия).

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
8.15 "Жестокий ангел".
9.15 Тема.
9.55 В мире животных.
10.35 "Мороз Иванович". Мультфильм.
10.50 Домашняя библиотека.
11.15 Программа "Вместе".
14.15 "Новые приключения Синдбада".
14.50 Зов джунглей.
15.15 Детские анекдоты.
15.35 ...До шестнадцати и старше.
16.00 "Жестокий ангел".
17.00 Новости.
17.15 Угадай мелодию.
17.45 Здесь и сейчас.
18.10 Человек и закон.
18.50 "Поющие в терновнике".
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.50 Новогодняя ночь на ОРТ. Повторение от 31.11.98.
23.55 Комедия. "Закон есть закон".

"РОССИЯ"

6.00, 8.30, 8.50 Доброе утро, Россия.
8.15 Дежурная часть.
8.35 "Программа передач".
8.55 Товары — почтой.
9.00 "Санта-Барбара".
9.45 Музыка, музыка...
10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести.
15.15 "Федорино горе". Мультфильм.
15.30 "Первые поцелуи".
16.30 "Башня".
17.00 Компьютер.
17.20 "У Лукоморья". Новогоднее представление.
18.30 "Городок".
19.35 Подробности.
19.45 "Аншлаг" и К°.
21.55 "Театр + TV". Загадки "Горе от ума".
23.30 10 лет шоу-балету "Тодес".

"КУЛЬТУРА"

7.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
7.25 Ноу-хау.
7.40 "Русская усадьба".
8.05 М.Филиппова исполняет романсы XVIII—XIX веков.
8.30 "Вверх по лестнице, ведущей вверх". Художник К.Худяков.
9.00, 15.00, 17.00 Новости.
9.05 "Песнь торжествующей любви". П.Виардо и И.Тургенев.
10.00 "Парадоксы истории".
10.30 "Шекспир. XX век". "Отелло".
11.40 Л.Петрушевская. "Три девушки в голубом". Спектакль. 2-я серия.
13.10 "Без визы".
13.45 Концерт хора мальчиков Домского собора и Раймонд Паулс.
14.25 "Детский альбом". Мультфильм.
14.45 Мастера игрушки Фроловы.
15.05 "Машина превращений".
15.35 "Лукоморье".
15.55 "Ключи серебряные".
16.25 "Кто мы?".
17.05 "2003".
17.10 "Российский курьер".
17.50 "Осенние портреты".
18.15 И.Штраус. "Летучая мышь".1-е действие.
19.15 Чудо-сказка.
19.50 "Дуэт". А.Ахматова и М.Цветаева.
20.20 После новостей...
20.40 И.Штраус. "Летучая мышь". 2-е действие.
21.55 "Тут шумят чужие города". Н.Туроверов.
22.10 И.Штраус. "Летучая мышь". 3-е действие.

НТВ

5.00, 5.30, 6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00 "Сегодня утром".
8.10 "Скорая помощь".
9.00, 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня.
9.15 Музыкальный фильм "Король-олень".
10.30 Мультфильм.
10.40 "Среда".
11.20 "Анискин и Фантомас". Часть заключительная.
13.25 Сериал "Госпожа следователь".
14.10 Сегоднячко.
15.20 "Захватчики" (США).
16.10 "Сегоднячко". Красная стрела.
16.40 Сериал "Доктор Куин, женщина - врач" (США).

"МОГИЛЕВ-1" на БТ

12.10 Служба ваших забот. Проблемы молодежи.
12.45 Мультфильм.

"МОГИЛЕВ-1"

17.30 Мужской клуб."Новый год вдвоем".
18.20 ДАО.
18.40 Телеприемная.В студии начальник управления КГБ по Могилевской области Н.Тананайко.
19.35 Праздник в вашем доме.
20.20 Телемагазин.
20.30 День области.
20.50 Астро-дайджест.
21.00 "Посланец небес".Фантастика.
22.35 День области.
22.45 В мире эллипсов.
23.20 "Фанат".Боевик.

2 КАНАЛ

13.00 ТВ Полония.
18.15 "Победоносный голос верующего".
18.45, 21.30 Городские новости.
19.00 "Союзмультфильму — 60".
19.17, 20.40 Прогноз погоды.
19.20 "Дерзкие и красивые".
19.45 "Поздравления".
20.30 Мультфильм.
20.43 "Пляж".
21.45 Денни Де Вито, Микки Рурк в худ. фильме "Благодетель".
0.00 Спортивная программа.

•• Четверг, 14 января ••

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.05 Новости.
8.15 "Сегодня с вами..."
8.40 Потребительская корзина.
9.10 Королевская охота.
9.40 "Из больничной жизни". Телеспектакль.
10.05 Телевизионный Дом кино.
10.35 Мультфильм.
11.10 "Проклятый уютный дом". 2-я серия.
12.05 Наш край.
12.30 "А музыка звучит..."
13.15 "Эхо в пуще". Худ.фильм. 1-я серия.
14.25 "Василий Корж, генерал и кормитель". К 100-летию со дня рождения Героя Советского Союза.
15.10 "Жизнь и приключения четырех друзей". 4-я серия.
15.40 Видеокурс английского языка.
16.05 ТВ — школе.
16.30 Гости в дом.
17.15 "Улыбки при любой погоде". Творческий вечер В.Радивилова.
18.00 "Проклятый уютный дом". 2-я серия.
19.15 Алло, "Событие". Прямая линия.
19.40 Добрый вечер, Беларусь!
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 И.Бочкин и М.Могилевская в мелодраме "Репортаж" (Украина).
23.30 Белорусский хит-парад.
23.35 "Крок". "Иллюзорная реальность". Телеочерк.

0.15 Хоккей. Чемпионат Восточно-Европейской хоккейной лиги. "Тивали" (Минск) — "Сокол"(Киев). 3-й период.
0.55 Рождественское шоу "Дворец" собирает друзей".

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
8.15 "Жестокий ангел".
9.10 Человек и закон.
9.55 Клуб путешественников.
10.40 "Серебряное копытце". Мультфильм.
10.50 Домашняя библиотека.
11.15 Программа "Вместе".
14.15 "Новые приключения Синдбада".
14.50 Классная компания.
15.05 Улица Сезам.
15.35 ...До шестнадцати и старше.
16.00 "Жестокий ангел".
17.15 Угадай мелодию.
17.45 Здесь и сейчас.
18.10 Программа "Арина".
18.50 "Поющие в терновнике".
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.50 Триллер "Узкая грань".
22.30 Док. детектив. "Операция "Топаз". Интерпол против "Князя". 1998 год.
23.00 Новость дня.

"РОССИЯ"

6.00, 8.50 Доброе утро, Россия.
8.35 "Программа передач".
8.55 Товары - почтой.
9.00 "Санта-Барбара".
9.45 Музыка, музыка...
10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести.
15.15 Сказочный полдник.
15.30 "Первые поцелуи".
16.35 "Башня".
17.00 Компьютер.
17.20 Музыкальная комедия "Собака на сене". 1-я серия.
18.30 Дежурная часть.
18.35 "Дарю тебе звезду", "Фатум". Мультфильмы для взрослых.
19.00 Вести.
19.35 Подробности.
19.45 "Два рояля".
20.30 Комедия "Чокнутые".
22.05 "Притворщик".
23.30 Дежурная часть.
23.45 Автошоу.

"КУЛЬТУРА"

7.05, 11.30, 13.30, 20.25, 23.00 Новости культуры.
7.20 Погода.
7.25 Книжный кладезь.
7.40 Скульптор Владимир Цигаль.
8.25 Поклонникам Терпсихоры.
8.40 Академия спорта.
9.00, 15.00, 17.00 Новости.
9.05 "Жозеф Бальзамо".
10.00 В.Артемов. "Путь к Олимпу".
10.35 Затеси Виктора Астафьева.
11.25 Паноптикум.
11.40 Секреты театра Камала.
12.55 "Без визы".
13.05 Рядом с тобой.
13.29 Азбука.
13.45 "Лики истории". У.Черчилль.
14.10 Сальери и Моцарт от В.Крайнева.
15.05 К.Паустовский. "Ручьи, где плещется форель". Спектакль.
15.30 "Лукоморье".
15.50 Русское искусство.
16.20 Жены гениев.
17.05 "2003".
17.10 Русский музей.
17.25 Новое кино.
18.00 П.И.Чайковский. Балет "Щелкунчик".
20.45 После новостей...
21.05 "Жозеф Бальзамо".
22.00 "Контакт". Художник Э.Белютин.
22.25 Джазофрения.
22.45 Pro memoria. "Москва—Берлин".

НТВ

5.00, 5.30, 6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00 "Сегодня утром".
8.10 Мультфильм "Тайна Третьей планеты".
9.00, 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня.
9.15 Наталья Защипина в фильме "Первоклассница".
10.30 Телеигра "Пойми меня".
11.20 "И снова Анискин". Часть 1-я.
13.25 Сериал "Госпожа следователь".
14.10 Сегоднячко.
15.20 "Захватчики" (США).
16.10 "Сегоднячко". Красная стрела.
16.40 Сериал "Доктор Куин, женщина - врач" (США).

"МОГИЛЕВ-1" на БТ

12.05 Телеприемная.

"МОГИЛЕВ-1"

17.30 Ток-шоу"Я сама"."Как выглядеть желанной".
18.20 Из жизни женщин.
18.45 Родительский час.Поможем первокласснику.
19.30 Праздник в вашем доме.
20.20 Телемагазин.
20.30 День области.
20.50 Астро-дайджест.
21.00 "Майкл".Комедия.
22.45 День области.
22.55 "Криминальный роман".Мелодрама.

2 КАНАЛ

13.00 ТВ Полония.
18.15 "Победоносный голос верующего".
18.45 Муз. антракт.
19.00 "Союзмультфильму — 60".
19.17, 20.40 Прогноз погоды.
19.20 "Дерзкие и красивые".
19.45 "Поздравления".
20.30 Мультфильм.
20.43 "Пляж".
21.30 Высокая мода.
21.40 Леонардо Ди Каприо в фильме "Ромео и Джульетта".
23.40 Спортивная программа.

•• Пятница, 15 января ••

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.35 Новости.
8.15 Алло, "Событие".
8.40 Потребительская корзина.
9.10 ТВ — школе.
9.35 Видеокурс английского языка.
10.00 Уроки Н.Новожиловой.
10.25 К 70-летию Национальной Академии наук.
10.50 Мультфильм.
11.15 "Проклятый уютный дом". 3-я серия.
12.10 Сделано в Беларуси.
12.25 "Купалинка". Док. фильм.
13.10 "Эхо в пуще". 2-я серия.
14.30 Фильм-концерт.
15.10 "Жизнь и приключения четырех друзей". 5-я серия.
15.40 Судьба моя и надежда.
16.05 Регион.
16.30 "Риск-версия". Телеигра.
17.15 "А музыка звучит..."
17.35 Наш край.
18.05 "Проклятый уютный дом". 3-я серия.
19.15 "Сегодня с вами..." Почетный президент Национальной Академии наук Республики Беларусь академик Николай Борисевич.
19.40 Добрый вечер, Беларусь!
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 К.Качалина и Б.Жандаров в приключенческом фильме "Тот, кто нежнее" (Россия—Казахстан).
23.30 Белорусский хит-парад.
23.45 Акколада.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
8.15 "Жестокий ангел".
9.10 Программа "Человек в маске".
9.55 Программа "Арина".
10.30 Мультфильм.
10.40 Смак.
11.15 Программа "Вместе".
14.15 Сказка "Королевство кривых зеркал".
15.35 ...До шестнадцати и старше.
16.00 "Жестокий ангел".
17.15 Джентльмен-шоу.
17.45 Играй, гармонь любимая!
18.15 Здоровье.
18.45 Поле чудес.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.40 Погода.
20.50 Мисс Марпл в детективе Агаты Кристи "Указующий перст".
22.35 Новость дня.
22.50 Приключенческий фильм "Потерянный рай".

"РОССИЯ"

6.00, 8.30, 8.50 Доброе утро, Россия.
8.15 Дежурная часть.
8.35 "Программа передач".
8.55 Товары — почтой.
9.00 "Санта-Барбара".
9.45 Музыка, музыка...
10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести.
15.15 "Хитрая ворона". Мультфильм.
15.30 "Первые поцелуи".
16.35 "Башня".
17.00 Компьютер.
17.20 Музыкальная комедия "Собака на сене". 2-я серия.
18.30 Дежурная часть.
18.35 Мультфильм для взрослых.
19.35 Подробности.
19.45 "Аншлаг" представляет.
20.20 Музыкальный ринг — новое поколение.
21.50 Криминальная драма "Женщина в море".
23.30 Дежурная часть.
23.45 Горячая десятка.

"КУЛЬТУРА"

7.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
7.25 Консилиум.
7.50 Русский музей.
8.05 "Фотографии на память..." В.Тальзина.
8.50 Арии из опер исполняет народная артистка СССР М.Биешу.
9.00, 15.00, 17.00 Новости.
9.05 "Жозеф Бальзамо".
10.00 "Российский курьер".
10.40 Ю.Казаков. "Арктур — гончий пес". Телеспектакль.
11.40 Дорога длиною в 200 лет.
12.30 В мире образов Р.Габриадзе.
13.15 С.Рахманинов. "Симфонические танцы".
13.29 Азбука.
13.45 "Так хорошо, что любо". Народное представление по пьесе "Мельник - колдун, обманщик и сват..."
14.35 "Петербургские портреты".
15.05 "Машина превращений".
15.35 "Лукоморье".
15.55 Кинорежиссер Владислав Виноградов.
16.25 Экспедиция Чиж.
17.05 "2003".
17.10 "Личное дело". Юрий Николаев.
17.35 Мифы славян.
17.50 "Петербургские сезоны".
18.30 "Не смехом единым".
19.15 Чудо-сказка.
19.29 Азбука.
19.50 "Парижский журнал" с писателем Борисом Носиком.
20.15 "Время музыки". Тележурнал.
20.45 После новостей...
21.10 "Жозеф Бальзамо".
22.05 Примус.
22.30 Вечер русского романса.

НТВ

5.00, 5.30, 6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00 "Сегодня утром".
8.10 "Скорая помощь" (США).
9.00, 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня.
9.15 "Ключи от форта Байяр".
11.20 "И снова Анискин". Худ. фильм.
13.25 Сериал "Госпожа следователь". Серия заключительная.
14.10 Сегоднячко.
15.20 "Захватчики" (США).
16.10 "Сегоднячко". Красная стрела.
16.40 Футбольный клуб.

"МОГИЛЕВ-1" на БТ

12.10 Родительский час.Поможем первокласснику.
12.50 Мультфильм.

"МОГИЛЕВ-1"

18.00 "Рассказы о животных".Док.сериал.
18.35 "Робин Гуд".Мультфильм.
19.00 "Вояж без саквояжа".
19.15 Праздник в вашем доме.
20.20 Телемагазин.
20.30 Пунктир.
21.00 Астро-дайджест.
21.10 "Катастрофа".Худ.фильм.
22.40 День области.
22.50 "Вне закона".Боевик.
0.25 "Железный фактор".Тележурнал.

2 КАНАЛ

13.00 ТВ Полония.
18.15 "Победоносный голос верующего".
18.45, 21.30 Городские новости.
19.00 "Союзмультфильму — 60".
19.17 Прогноз погоды.
19.20 "Дерзкие и красивые".
20.45 "Поздравления".
20.50 Мультфильм.
21.00 "Случайный свидетель".
21.25 Высокая мода.
21.45 Триллер "Шансы".
23.20 Музыкальная коллекция.

•• Суббота, 16 января ••

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Новости.
8.00 Континент.
8.15 Столица.
8.40 Потребительская корзина.
9.10 "Я рисую".
9.30 Здоровье.
9.55 Вершина мира. Телевикторина.
10.25 "Все нормально, мама!"
11.15 "Проклятый уютный дом". 4-я серия.
12.10 Мультфильм.
12.30 Четвертое измерение.
13.15 Родное слово.
13.50 Родовод. "Коляды в Житковичском районе".
14.20 Олимп.
15.10 Уроки Н.Новожиловой.
15.35 Познай себя.
15.55 Бон тон.
16.25 Ток-шоу "Это моя работа".
17.10 "Воспоминания об утраченном рае". Док.фильм.
17.30 "Сегодня с вами..." Художественный руководитель ансамбля "Хорошки" Валентина Гаевая.
18.00 "Проклятый уютный дом". 4-я серия.
19.15 "Из достоверных источников".
19.40 Добрый вечер, Беларусь!
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 В.Редгрейв в романтической комедии "Месяц у озера"(США).
23.10 Бездельник.
23.40 Белорусский хит-парад.
23.55 Видимо-невидимо.

ОРТ

7.00 Худ. фильм "Найти и обезвредить".
8.30 Мультфильм "Бобик в гостях у Барбоса".
8.45 Слово пастыря.
9.00, 14.00, 17.00 Новости.
9.15 "Ералаш" в программе "100 %".
9.45 "Утренняя почта".
10.15 "Каламбур".
10.50 Смак.
11.10 Возвращение Третьяковки.
11.35 Счастливый случай.
12.30 А.Фрейндлих и В.Лановой в фильме "Анна и командор".
14.15 Премьера ОРТ. Александр Гордон. "Собрание заблуждений".
14.45 В мире животных.
15.25 Умники и умницы.
15.50 "Ну, погоди!" Мультфильм.
16.15 Как это было. "Война с Голландией. Индонезийский кризис. 1960 год".
17.15 Лада Фетисова в программе "Женские истории".
17.45 М.Магомаев, Л.Вайкуле, Ю.Антонов и другие на юбилейном вечере Юрия Николаева.
20.00 Время.
20.50 Сериал "Секретные материалы".
22.25 Новости спорта.
22.45 Горячий детектив "Жар тела".

"РОССИЯ"

7.00 "Сокровища затонувших кораблей". Мультфильм.
7.15 Фильм для детей "Проделки сорванца".
8.35 "Бобры идут по следу", "Великое закрытие". Мультфильмы.
9.00 Доброе утро, страна.
9.45 "Сто к одному". Телеигра.
10.30 Любовь с первого взгляда.
11.00 Подиум д'арт.
11.30 Домашние хлопоты с Н.Варлей.
12.00 "Неделя в Санта-Барбаре".
13.00, 19.00 Вести.
13.30 Вечер памяти А.Галича в Политехническом "Я выбираю свободу".
14.55 50 х 50.
16.00 Сиреневый туман.
17.00 Моя семья.
18.00 Национальный музыкальный фестиваль "Площадь звезд-99".
19.30 Голубой огонек.
22.30 Психол. драма "Она прекрасна".

"КУЛЬТУРА"

9.10 "Читая Библию". Ветхий Завет.
9.20 Книжный кладезь.
9.35 "Великий утешитель". Худ. фильм.
11.10 Ток-шоу "Наобум".
11.40 Дж.Гершвин. Сюита из оперы "Порги и Бесс".
12.00 Микрофон включен.
12.20 У.Шекспир. "Ромео и Джульетта". Телеспектакль. 1-я серия.
13.29 Азбука.
13.30, 21.00 Новости культуры.
13.45 У.Шекспир. "Ромео и Джульетта". Телеспектакль. 2-я серия.
15.10 "Кто там..."
15.35 "Очевидное — невероятное. Век XXI".
16.05 Художник Антон Чирков.
16.30 "Открытие таланта".
17.00 Новости.
17.05 "2003".
17.10 "Судьба, судьбою, о судьбе".
18.05 15-й подъезд.
18.40 Гала-концерт, посвященный 90-летию Р.Я.Плятта.
20.59 Азбука.
21.20 "Мелодии Верийского квартала". Худ. фильм.
23.00 "Негаснущие звезды". Ансамбль "Дружба".

НТВ

7.00 Мультсериал "Битлджус". 1-я серия (США).
7.30 Детектив "Из жизни начальника уголовного розыска".
9.00, 11.00, 15.00 Сегодня.
9.15 "Чистосердечное признание".
9.45 Впрок.
10.00 Телеигра "Пойми меня".
10.30 "Старый телевизор" вспоминает: "Фитиль".
11.15 Профессия — репортер.
11.30 Своя игра.
12.00 Российский хоккей на НТВ. ЦСКА (Москва) — "Лада" (Тольятти).
14.30 "Русский век".
15.20 "Она написала убийство" (США).
16.15 Суд идет. "Дискриминация больных СПИДом".
17.00 Дог-шоу "Я и моя собака".

"МОГИЛЕВ-1"

17.30 "Снежная королева".Мультфильм.
18.50 "Закон Берка".Телесериал.
19.35 "Удивительные игры народов мира".Канада.
20.20 С любовью.
21.30 Астро-дайджест.
21.40 "В лунную ночь".Мелодрама.
23.30 Диск-канал.
0.05 "Яд". Боевик.

2 КАНАЛ

10.00 ТВ Полония.
18.15 "Благая весть с Риком Реннером".
18.45 "Поздравления".
19.45 Мультфильм.
19.55 "Поздравления".
20.30 Индийское кино. "Салим и Салима".
22.50 Высокая мода.
22.55 Боевик "Вкус возмездия".
0.25 Спортивная программа.

•• Воскресенье, 17 января ••

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00 "Встречи с Библией". Заключительная серия.
8.45 Потребительская корзина.
9.00, 15.00 Новости.
9.10 "От сердца к сердцу". Праздник детей из чернобыльских регионов у Митрополита Филарета.
10.10 Мультфильм.
10.20 Туробъектив.
10.45 "Все нормально, мама!"
11.20 Арсенал.
11.45 Марсово поле.
12.00 Телевизионный Дом кино.
12.25 Международные спортивные новости.
12.45 Сделано в Беларуси.
13.00 АРТ-клуб.
13.35 "Легенда о Вильгельме Телле". 3-я серия.
14.30 Сельчане. Любанский район.
15.10 Древо жизни.
15.35 "Рождественская звезда-98".
16.25 "Премьера". Док.фильм "День над лесом".
16.40 Зорная ростань.
17.10 Телебарометр.
17.30 Луи де Фюнес в кинокомедии "Большие каникулы" (Франция).
18.55 Теленавигатор.
19.15 Стадион.
19.40 Колыбельная.
20.00 Резонанс.
20.50 Ток-шоу "Карамболь" с участием народной артистки Беларуси Натальи Гайды.
21.25Х.ф."Девочка Никто"(Польша).
23.10 Премьера песни.
23.20 Авто-парк.
23.30 Бархатный сезон.

ОРТ

7.00 "Максимка". Худ. фильм.
8.30 "Дисней-клуб": "Русалочка".
9.00, 14.00 Новости.
9.15 "Непутевые заметки".
9.30 Пока все дома.
10.05 Утренняя звезда.
10.55 Армейский магазин.
11.25 Играй, гармонь любимая!
11.50 Крестьянские ведомости.
12.20 "Все путешествия команды Кусто". "В дебрях Амазонки".
13.25 Смехопанорама.
14.15 Клуб путешественников.
15.00 Музыкальный сериал "Симфонические тайны".
15.30 "Дисней-клуб": "Тимон и Пумба".
15.55 "Дисней-клуб": "Аладдин".
16.25 "Колесо истории".
17.15 "Серебряный шар".
18.20 "Ералаш".
18.30 "Золотая серия". Н.Румянцева и Ю.Никулин в комедии "Неподдающиеся".
20.00 Время.
20.35 Жан Поль Бельмондо в приключенческом фильме "Ас из асов".
22.25 Новости культуры.
22.45 "Стрелец - 98". Вручение премий по итогам футбольного сезона 1998 года.
23.25 Чудо Ванессы Мэй.

"РОССИЯ"

7.00 "Бременские музыканты", "Королевский бутерброд". Мультфильмы.
7.30 Служу Отечеству!
8.00 "По следам бременских музыкантов", "Лесная хроника". Мультфильмы.
8.30 Почта РТР.
9.00 Доброе утро, страна.
9.30 Сам себе режиссер.
10.00 "Аншлаг" и К°.
11.00 Русское лото.
11.40 "Робот Френки Штейна". Короткометражный фильм для детей.
12.00 "Неделя в Санта-Барбаре".
13.00 Вести.
13.30 Федерация.
14.10 Парламентский час.
15.15 Папа, мама, я — спортивная семья.
16.00 Диалоги о животных.
17.00 Артисты против СПИДа.
18.10 Совершенно секретно.
19.00 Зеркало.
20.00 "Песни нашего века".
21.25 "К-2" представляет: М.Глузский в программе "Колизей".
22.20 Дежурная часть.
22.45 Кинозал "К-2". Фильм Отара Иоселиани "И стал свет" (Франция).

"КУЛЬТУРА"

9.05 Погода.
9.10 "Читая Библию".
9.20 Консилиум.
9.45 "Белый пудель". Худ. фильм.
10.55 "Академический час".
11.35 В тридевятом царстве.
12.00 П.Мериме. "Венера Илльская". Исполняет Василий Лановой.
12.40 П.И.Чайковский. "Времена года".
13.29 Азбука.
13.30, 21.00 Новости культуры.
13.45 "Детский мир". М.Симонова.
14.10 Тихий вечер.
14.40 Документальные фильмы.
15.30 Международное обозрение.
16.10 Телевидение — любовь моя.
17.00 Новости.
17.05 "2003".
17.10 "Судьба, судьбою, о судьбе".
18.10 У.Шекспир — Перселл. "Буря". Телеверсия спектакля.
19.25 Чудо-сказка.
19.40 "Кентервильское привидение". Мультфильм.
20.00 Майкл Флэтли. Балет "Осязаемый огонь".
20.59 Азбука.
21.20 "Под рояль". Худ. фильм.
22.50 Блеф-клуб.

НТВ

7.00 Худ. фильм "Чапаев".
8.35 "Легенда о затерянном городе".
9.00, 11.00, 15.00 Сегодня.
9.15 Комедия "Максим Перепелица".
11.15 Большие деньги.
11.40 И.Бортник и С.Колтаков в фильме "Зеркало для героя". 1-я и 2-я серии.
14.00 Жизнь замечательных зверей.
14.30 "Русский век". Ирина Архипова.
15.20 "Ключи от форта Байяр" (Франция).
17.00 Итоги. Предисловие.

2 КАНАЛ

10.00 ТВ Полония.
18.15 Джойс Майер. "Жизнь в слове".
18.45 "Поздравления".
19.45 "Сказка про влюбленного маляра". Фильм—детям.
21.00 "Секретные материалы".
21.45 Высокая мода.
21.50 Вэл Килмер, Элизабет Шу в боевике "Святой".
23.50 Спортивная программа.

Аб пагрозе незалежнасьці Беларусі й стабільнасьці ў Эўропе

Узмацнілася барацьба за ўладу ў Расеі, у якую імкнецца ўключыцца прэзыдэнт Лукашэнка. Праз афіцыйныя СМІ аб'яўлена аб намеры рэжымаў Менска і Масквы з 25 сьнежня гэтага года зноў прыступіць да «аб'яднаньня» Беларусі з Расеяй. Мяркуюць стварыць дзяржаўныя структуры, увесьці агульнае беларускарасейскае грамадзянства й агульныя грошы, каб падрыхтаваць умовы для расейскай анэксіі Беларусі й даць магчымасьць Лукашэнку ўдзельнічаць у змаганьні за ўладу ў Крамлі.

Сытуацыя тым больш небясьпечная, што галодная збанкрутаваная Расея стаіць на парозе камуна-фашыстоўскай дыктатуры. У Расеі адбылося перараджэньне камуністычнай партыі ў нацыскую арганізацыю. Ідэалёгія, якая аб'ядноўвае рускіх камуністаў (КПРФ) і рускіх фашыстаў (РНЕ) – гэта ёсьць расейскі панславізм, расейскі імпэрыялізм і расейскі антысэмітызм. Гэтая ідэалёгія й настроі шмат дзе падтрымліваюцца ўладамі й вялікай масай рускага электарату. Фашыстоўскія, праваслаўна-панславіскія ды іншыя шавіністычныя арганізацыі кантралююцца былымі савецкімі спэцслужбамі КГБ-ФСБ. Камуністычная й іншыя партыі таксама знаходзяцца пад уплывам спэцслужбаў. Рэальнай дэмакратычнай альтэрнатывы чырвона-карычневым у Расеі няма. Былое КГБ (цяперашняе ФСБ) стала асноўнай палітычнай сілай у Расеі, на Беларусі (і таксама на Ўкраіне).

Гістарычны вопыт паказвае: калі разбураецца імпэрская ці іншая таталітарная сістэма ўлады, то неабходна перш за ўсё ліквідаваць і расфармаваць яе тайную паліцыю, спэцслужбы й ахову. Калі гэта не зрабіць, тады тайныя структуры пранікаюць у палітыку й праз яе ва ўладу, фармуюць мафію й мафійныя дачыненьні, ствараюць умовы для рэваншу й рэстаўрацыі старога парадку.

Захад недаацэньвае й нават не заўважае чырвона-карычневай небясьпекі з Усходу. Ня зроблена сур'ёзных высноваў зь перамогі савецкай кагэбіскай палітыкі й усталяваньня ўнутранага акупацыйнага рэжыму ў Беларусі. Недаацэньваецца роля й магчымасьці Лукашэнкі як рэальнага й выніковага выканаўцы гэтай палітыкі, прыхільніка Гітлера, антысэмітызму, імпэрскага праваслаўя і панславізму.

Калі антыбеларускі рэжым Лукашэнкі рэальна выйдзе йграць на расейскае палітычнае поле, ён здольны зблытаць усе расейскія палітычныя карты. Ніякія грошы й ніякае тэлебачаньне тут не дапамогуць ніякім супернікам. КГБ не квапіцца на грошы, бо ўзяўшы ўладу ў Расеі, яго палкоўнікі забяруць усё, што захочуць. (У тым ліку й фінансы). Варта вывучаць вопыт захопу ўлады ў Беларусі, каб гэта зразумець.

Палітыка КГБ і чырвона-карычневага спэктару Расеі – гэта палітыка рэваншу й вяртаньня новага СССР. Гэта палітыка папуліскай дэмагогіі супраць карупцыі, супраць банкіраў-жыдоў і варожага Захаду. Гэтыя ідэі падтрымліваюцца рускім электаратам.

Захад шмат што ўспрымае й ацэньвае ў Расеі яшчэ з пазыцыяў 1991-93 гадоў. Але сытуацыя на Ўсходзе перамянілася.

Анэксія («інтэграцыя») Беларусі Расеяй і прыход да ўлады чырвона-карычневых сілаў (калі б такое адбылося) зьмянілі б геапалітычны парадак у Эўропе. Украіна магла б паўтарыць лёс Беларусі, альбо, што яшчэ горай, была б падзеленая на часткі. Зьмяніліся б дачыненьні з Польшчай, Латвіяй, Летувой, узьнік бы Калінінградзкі (былы прускі) тэрытарыяльны фактар і г.д.

Захад павінен разумець, што дыктатура ёсьць нармальны палітычны й псыхалягічны стан Расеі. Расея моцная, калі ў ёй дыктатура і аўтарытарызм, і слабая, калі хварэе на дэмакратычную хваробу. Бо па сваёй дзяржаўнай структуры, традыцыях і мэнтальнасьці – гэта імпэрыя. Імпэрыя і дэмакратыя несумяшчальныя.

Складваецца ўражаньне, што на парозе расейскіх палітычных пераменаў Захад на шкоду сабе (як і ў 1995-96 г.г.) зноў гатовы здаць Беларусь дзеля ілюзіяў стабільнасьці ў Расеі. Калі б такое здарылася, то гэта была б немаральная палітыка.

Без Беларусі й Украіны дыктатарская Расея ня можа быць моцнай дзяржавай і рэальна ўплываць на Эўропу. Гэта разумеюць рэваншысты. Беларусь ёсьць вузлавой кропкай, цэнтральным зьвяном, вызначальным пляцдармам у заходняй палітыцы рускіх імпэрыялістаў. Эўропа не змагалася за гэты пляцдарм так, як таго вымагалі абставіны. Цаною неверагодных высілкаў і ахвяраў з рэваншызмам на Беларусі змагаўся Беларускі Народны Фронт і ўсе тыя людзі й арганізацыі, што выступілі супраць дыктатуры й падтрымалі барацьбу.

Беларускі вызвольны рух змагаецца за незалежнасьць, свабоду і дэмакратыю, за месца вольнай Беларусі ў вольнай Эўропе. Таму мы мусім разьлічваць на заходнюю дапамогу і эўрапейскую салідарнасьць.

Мы ўпэўненыя, што дэмакратыя павінна пашырацца на ўсход і мацавацца найперш у Беларусі, а не за Уралам, дзе яе ніколі не было. Ёсьць шмат магчымасьцяў памагчы беларускай незалежнасьці і свабодзе. Мы, змагары з дыктатурай, чакаем канкрэтных захадаў і рэальнай дапамогі ад заходняга сьвету.

Зянон Пазьняк, старшыня БНФ «Адраджэньне».
23 сьнежня 1998 г.
Варшава.

• *Апошні латок яек (Фота IREX/ProMedia).*

А вы, сябры, як не сядайце...

Магілёў. Пазаўчора адбылася сэсія абласнога Савета дэпутатаў. Яна «нарэзала» акругі для правядзеньня выбараў у мясцовыя Саветы. А пад самае заканчэньне мінулага года прайшла сэсія Магілёўскага гарсавета з такім жа парадкам дня, якая, між іншым, пакуль не пагадзілася з прапанаваным гораду прэзыдэнцкай адміністрацыяй памяншэньнем колькасьці дэпутатаў гарсавета. Аднак і тут пачалася падрыхтоўка да бутафорскіх выбараў у мясцовыя Саветы.

Пазбаўленая практычна ўсялякіх уладных паўнамоцтваў, прыніжаная выканаўчай вэртыкальлю, мясцовая прадстаўнічая ўлада фактычна нікога не прадстаўляе. Тым больш не абараняе. Большасьць сёньняшніх дэпутаў (больш за 2/3) – выканкамаўскія чыноўнікі, дзяржаўныя службоўцы. Уся сістэма выбараў зроблена такім чынам, каб наступны склад Саветаў захаваў гэтую «асаблівасьць», каб туды не патрапілі прадстаўнікі апазыцыі.

Паводле нелігітымнага выбарчага закону, прынятага кішэнным «парлямэнтам», Саветы зноў выконваюць тую ролю, якую адыгрывалі ў камуністычныя часы. У адрозьненьні ад эўрапейскіх муніцыпальных сходаў, «савецкія саветы» дэманструюць адзінства народа з дзяржавай. Паказальна, што аб правядзеньні выбараў на абласной сэсіі дакладаў загадчык упраўленьня арганізацыйна-кадравай работы аблвыканкаму Фёдар Лісовіч.

Можна не сумнявацца, у Саветах будуць толькі праверaныя кадры, бо іншыя там і не патрабуюцца.

Вечная запазычанасьць

Больш за 120 мільярдаў рублёў складае запазычанасьць па зарплаце ў сельскай гаспадарцы вобласьці. З гэтымі сумнымі лічбамі сяляне й увайшлі ў Новы год.

Наша сістэма не сумяшчальная з дабрабытам

Чэрыкаў. Мясцовая міліцыя затрымала партыю харчовых і прадуктовых тавараў на агульную суму ў 200 мільёнаў рублёў. У асноўным, гэта былі цыгарэты й сьпіртовыя напоі. Мясцовы прадпрымальнік спрабаваў вывезьці ўсё ў Расею. Паводле прэзыдэнцкіх указаньняў, затрыманы груз аддалі ў гандаль. Але па сведчаньні мясцовых жыхароў, гэта практычна ня зьменшыла дэфіцыту. І гэта зразумела. Бо тавараў няма не таму, што іх вывозяць. Адкуль ім узяцца пры беларускім «рынкавым сацыялізьме».

Кроніка Сымона ГЛАЗШТЭЙНА

СЭНСАЦЫЯ ?

Дыктатура «здрады» не даруе

«Яўген Мікалуцкі напрыканцы лета (таго лета, калі быў забіты – ТМ) арыштаваў у Магілёве чыгуначны цягнік сьпірту. Сьпірт належыў расейскай кампаніі, якая, па чутках, працавала пад дахам ФСБ і пры падтрымцы кагосьці ў Беларусі. Магілёўскі галоўны кантралёр вырашыў пагуляць з гаспадарамі канфіскату. Гульня, магчыма, і каштавала яму жыцьця».

(«Белорусская Деловая Газета», № 39 ад 11 сьнежня 1998 г.)

Нават гэты маленькі ўрывак з артыкула журналістаў П. Шарамета і Я.Мініна прэтэндуе на тое, што ва ўсім сьвеце завецца сэнсацыяй. Але ж, прызнаемся прафэсійна, сэнсацыю робяць усё ж ня журналісты, а грамадзтва. Для сэнсацыі патрэбная рэакцыя супольнасьці, абвяржэньні або пацьверджаньні з боку адпаведных дзяржаўных структураў, службовыя расьсьледваньні, адстаўкі. Неабходны, так бы мовіць, грамадзкадзяржаўны розгалас...

У нас яго ніадкуль, зь ніякага боку не чуваць. Гэта ёсьць найлепшым сьведчаньнем марыянэтачнасьці й фармальнасьці існаваньня палат, адміністрацыі, усіх гэтых нібыта міністэрстваў, ведамстваў, наглядальных структураў. Як гаворыць у такіх выпадках прымаўка: ... ім усё божая раса.

На жаль, грамадзянскай супольнасьці ў нас пакуль няма таксама. Няма каму ў краіне запытацца ва ўлады: ці праўда тое, што пішуць журналістыя? А ўлада ў нас людзей, як вядома, за людзей ня лічыць. Хочаце больш «прыземлены» прыклад, каб ня торгацца ў высокую й таму небясьпечную палітыку? Калі ласка.

У нашым доме распачаўся днямі касмэтычны рамонт пад'езда: даўно насьпеў час. Вось і ўзрадавала нас нарэшце роднае домакіраўніцтва. Літаральна паўдня хапіла фарбоўшчыцам, каб ня столькі аднавіць, колькі грунтоўна запэцкаць усю 9-ці павярхоўку – ліфтавую кабіну, вокны, падваконьні, лесьвіцы. Ні табе папярэджаньня аб маючым распачацца «рамонце», ні просьбы прыняць самыя простыя меры перасьцярогі, аб якіх ведае любая гаспадыня: стосік старых газэтаў раскідаць па пакою – вось і ўся праблема. Гэткая дробязь – як разуменьне таго, што ня мы існуем для домакіраўніцтва, а яно для нас – шчыра няўцям нашым камунальнікам.

Як няўцям гэта дарожнікам (або ліха іх ведама каму!). Побач з тэатрам перагарадзілі вуліцу Віленскую (ці зараз яна Лазарэнкі?) і шмат дзён ужо корпаюцца ў выкапанай пасярод яе траншэі. Хоць бы слова якое на шыльдзе: маўляў, прыносім жыхарам, асабліва тым, хто на аўтамабілях, прабачэньне за нязручнасьці, якія працягнуцца да такога дня, бо для вашай жа карысьці робім тое ці тое. Як гаворыцца, пытаньняў няма – шчыруйце, калі ласка, на нашую карысьць, на тое й улада. Чаму ня так? Бо нашая карысьць і тут не на першым месцы. Ведамасны клопат прымусіў заняцца траншэяй, ня больш таго. А людзі сёньня толькі перашкаджаюць уладзе, блытаюцца ў яе пад нагамі ды яшчэ задаюць «няўдзячныя» пытаньні.

Улада ва ўсім аўтаномная. Сама па сабе. Сама дзеля сябе. Яна адна толькі ўсё ведае, за ўсіх думае, за ўсіх робіць...

Дрэнна робіць, па-дзікунску думае, непаважліва паводзіць сябе... Інакш проста ня ўмее. Бо ўлада гэтая – ад той, якая шчыруе ў шыкоўных калідорах да той, якая сама месьціцца ў прыцемных пакойчыках – ня нашая. Для многіх гэта ўжо даўно ня ёсьць сэнсацыяй.

Хто прывядзе нам прыклад павагі да сябе з боку цяперашняй улады? Надрукуем такі расповяд (нашая адрэса – на апошняй старонцы газэты).

Рэдакцыйны АГЛЯДАЛЬНІК друку й пошты

ТЭМА НУМАРУ

АФІЦЫЙНЫЯ ДАКУМЭНТЫ

ЗАЯВА кіраўніцтва БНФ «Адраджэньне»

25 сьнежня 1998 г. Б.Ельцын і А.Лукашэнка падпісалі ў Маскве шэраг дакумэнтаў, дзе засьведчана імкненьне стварыць у другой палове 1999 г. нейкую «саюзную дзяржаву» ў складзе Расеі й Беларусі.

Прычынаю ліхаманкавай «інтэграцыйнай» актыўнасьці прэзыдэнтаў Расеі й Беларусі стаў эканамічны крах і палітычнае банкруцтва рэжымаў, якія яны ўзначальваюць. Прыняты ў першым чытаньні бюджэт Расейскай Фэдэрацыі – тыповы бюджэт краіны «трэцяга сьвету», які ставіць гэтую імпэрыю на мяжу канчатковага развалу. Інкарпарацыя Беларусі – гэта спроба імпэрскага рэжыму самазахавацца.

А.Лукашэнка фактычна зьнішчыў беларускую Канстытуцыю, законнасьць, нацыянальную валюту, вынішчае беларускую культуру, мову, гістарычную памяць. У першай палове 1999 г. у Беларусі, паводле легітымнай Канстытуцыі, павінны адбыцца прэзыдэнцкія выбары. Лукашэнка, баючыся свабодных дэмакратычных выбараў, дзеля захаваньня ўлады і магчымасьці змагацца за лідэрства ў Расеі ідзе на ліквідацыю беларускай дзяржаўнасьці.

У гэтых варунках прэзыдэнты дзьвюх краін падпісваюць дакумэнты, якія пярэчаць ня толькі нормам міжнароднага права, але і дзейным Канстытуцыям Расейскай Фэдэрацыі і Рэспублікі Беларусі.

Б. Ельцыну добра вядома, што ў Беларусі адсутнічаюць усялякія падставы для свабоднага волевыяўленьня народу, каб законным чынам ажыцьцявіць зьмены ў Канстытуцыі. У Беларусі дзясяткі палітычных зьняволеных. Прэзыдэнцкія структуры зманапалізавалі ўсе электронныя СМІ. Усялякая апазыцыя рэжыму жорстка перасьледуецца. Між тым, як паказваюць сацыялагічныя зьвесткі, ня менш як тры чвэрці беларускага насельніцтва не падтрымліваюць ідэю аб'яднаньня Расеі й Беларусі ў адну дзяржаву. Відавочны разьлік на фальсыфікацыю народнага волевыяўленьня.

Беларускі Народны Фронт «Адраджэньне» ацэньвае гэтыя крокі Лукашэнкі як дзяржаўную здраду. Мы зробім усё, каб адстаяць аплочаную крывёю продкаў незалежную беларускую дзяржаўнасьць. Здраднікі і злачынцы будуць непазьбежна пакараныя ў адпаведнасьці з законам. Заклікаем усе дэмакратычныя незалежніцкія сілы згуртавацца на падмурку абароны незалежнасьці Беларусі.

25 сьнежня 1998 г.
г. Менск

---

25 сьнежня 1998 года ў Калядную Ноч у Маскве прэзыдэнты Беларусі й Расеі без папярэдняга абмеркаваньня ў прэсе ды іншых СМІ падпісалі дэкларацыю аб аб'яднаньні Беларусі й Расеі ў адзіную саюзную дзяржаву.

Выканкам БСДГ лічыць гэтую акцыю незаконнай, бо яна цалкам пярэчыць Канстытуцыі Беларусі. Мы заклікаем сусьветную супольнасьць зьвярнуць увагу на імпэрскія амбіцыі Расеі, якая ў парушэньне Хельсінскіх пагадненьняў хоча зьмяніць міжнародныя граніцы ў цэнтры Эўропы з дапамогай аўтарытарнага рэжыму Лукашэнкі, спрабуе анэксаваць Беларусь.

Сацыял-дэмакраты расцэньваюць гэты акт як няздольнасьць расейскіх уладных структур навесьці парадак у сваёй краіне і як спробу выкарыстаць Беларусь для апраўданьня сваіх фінансавых і палітычных правалаў і бязладзьдзя.

Акупацыя Беларусі расейскім рэжымам выкліча народную вайну беларускага народа і ператворыць суседні славянскі народ у захопніка і агрэсара.

Мы заклікаем грамадзян Беларусі рашуча выступіць у абарону сваёй Незалежнасьці ў адпаведнасьці з Канстытуцыяй і міжнародным правам.

Выканкам БСДГ. *28 сьнежня 1998 г.*

БЛІЗКАЯ ГІСТОРЫЯ

Яўрэйскія нацыянальныя аб'яднаньні ў Беларусі

На тэрыторыі БССР у 20-я гады назіралася значная культуровая й грамадзка-палітычная актыўнасьць сярод прадстаўнікоў нацыянальных меншасьцяў. Утваралі яны й свае нацыянальна-палітычныя аб'яднаньні. Кіраўніцтва рэспублікі лічыла гэтыя арганізацыі буржуазна-клерыкальнымі, і адпаведна – варожымі й шкоднымі для насельніцтва. Тое зразумела: камуністычныя ўлады трымалі курс на «непрымірымае змаганьне» з усялякай непадначаленай ім грамадзкай дзейнасьцю.

Яўрэйскі асяродак заўжды быў насычаным значнай колькасьцю ўсемагчымых партыйных груповак, асабліва меншавіцкага й народніцкага накірункаў. У сярэдзіне 20-х моцна ўплывалі на яўрэйскую моладзь і местачковых саматужнікаў яўрэйскія сіяніскія арганізацыі. Большасьць зь іх мела праграмы з сацыялістычным ухілам, насычаным нацыянальнымі фарбамі. Дзейнічалі яны нэлегальна, але былі шырока разгалінаванымі.

Значная частка яўрэйскіх арганізацыяў імкнулася да аб'яднаньня яўрэяў усіх краінаў, да адраджэньня нацыянальнага цэнтра ў Палестыне. Маючы шмат агульнага, яны ўсё ж мелі свае адрозненьні ў формах і мэтадах працы. Умоўна ўсе тагачасныя яўрэйскія аб'яднаньні можна падзяліць на тры групы.

Першая, меншая, гэта партыі й групоўкі, якія падтрымлівалі савецкую ўладу і пэўны час супрацоўнічалі з КП(б)Б, – напрыклад БУНД, «Паалей-Цыён». Кампартыя ўсё зрабіла каб зьліквідаваць супольнікаў у пабудове «новага грамадзтва». (Як адзначалася ў першачарговых заданьнях ЛКСМБ: «Наглядзячы на тое, што ў камсамола і Югенд-Бунда аднолькавыя мэты, усё роўна трэба весьці непрымірымае змаганьне зь Югенд-Бундам»)...

Другая група: «Алгемэйне-Сіяністы», Яўрэйская працоўная партыя «Цыарэй-Цыён», Арганізацыя сіяніскай моладзі, «Гэхалуц», «Маккабі», скаўцкая арганізацыя «Гашамэр Гацаір». Усе яны заяўлялі аб сваёй апалітычнасьці адносна бягучых палітычных падзеяў, – «маецца толькі нацыянальнае пытаньне», прапаведвалі ідэі барацьбы за буржуазна-дэмакратычную Палестыну, ідэю клясавай роўнасьці. Прываблівалі ў свае шэрагі «гахшорай» – уладкаваньнем на працу, і «апіяй» – прадастаўленьнем сэртыфікатаў, якія дазвалялі на ўезд у Палестыну без неабходнага грашовага ўнёску.

Трэцюю групу аб'ядноўвала з другой варожае стаўленьне да КП(б)Б. Гэтая група – партыі «сацыялістычнае арыентацыі»: Сіяніска-сацыялістычная партыя з маладзёжным філіялам Югенд-Фэрбанд, Яўрэйская сіяніская сацыялістычная моладзь ды шэраг іншых. Яны баранілі інтарэсы яўрэйскіх працоўных і беднаты. Сіяніска-сацыялістычная партыя выпучала агульна-палітычныя патрабаваньні свабоды друку і сходаў, легалізацыі палітычных партыяў, вызваленьня палітзьняволеных сацыялістаў, тайнага галасаваньня й г.д., а толькі затым нацыянальныя патрабаваньні.

Шмат арганізацыяў мелі свае філіі ў Гомлі, Магілёве, Быхаве, Менску, Рагачове, Бабруйску, Нова-Беліцы, Навазыбкаве, Рэчыцы, Мазыры, Віцебску, Калінкавічах. БССР сталася «адным з ачагоў распаўсюджваньня сіянізма ў СССР... асабліва была заўважана сіяніская дзейнасьць у Мазырскай, Слуцкай, Бабруйскай, Менскай акругах, меней у Барысаўскай і Магілёўскай, і менш за ўсё ў Віцебскай, Полацкай, Калінінскай, Аршанскай...».

Працягваючы сваю барацьбу па зьнішчэньню іншадумства, камуністычныя ўлады ў 30-40 гады зьліквідавалі нацыянальна-палітычныя яўрэйскія аб'яднаньні. У глыбокай канспірацыі рэшткі іх праіснавалі да нашых дзён. У канцы 80-х Магілёў зноўку стаў адным з цэнтраў сіянізма ў Беларусі. У горадзе дзейнічала сіяніская партыя. Два гады таму адзін зь яе лідэраў атрымаў статус палітычнага ўцекача ў Нямеччыне.

Ігар ПУШКІН

БЛІЗКАЯ ГІСТОРЫЯ

Як бальшавікі змагаліся з Магілёвам

З 26 красавіка 1919 г. да 3 сакавіка 1924 г. Магілёў зьяўляўся цэнтрам павета Гомельскай губэрні РСФСР. Існуе меркаваньне, што менавіта так расейскія бальшавіцкія ўлады пакаралі горад за незалежніцкія памкненьні жыхароў. У Магілёве, практычна адзіным буйным горадзе Беларусі, у ліпені 1918 года сабраўся прадстаўнічы сход, на якім каля чатырохсот дэлегатаў ад усіх грамадзкіх аб'яднаньняў пры шасьці супраць ухвалілі й падтрымалі стварэньне Беларускай Народнай Рэспублікі. Арганізатарам сходу выступіў Міхал Кахановіч, які пазней быў першым дырэктарам Віленскай беларускай гімназіі.

Пасьля ўсталяваньня савецкае ўлады Магілёўшчыне адпомсьцілі: далучылі да РСФСР, а губэрнскі цэнтар перанесьлі ў Гомель. Але неўзабаве бальшавікі вырашылі наогул зьмяніць назву нашага роднага горада: 29 студзеня 1924 года на пасяджэньні прэзыдыюму гарадзкога савета падчас абмеркаваньня пабудовы ў Магілёве помніка Леніну нехта Эпштэйн з глуду прапанаваў перайменаваць Магілёў ува «Владимир-Ильинский». Такі ж «разумны» Хаськін палка падтрымаў свайго калегу па прэзыдыюму. Больш разважлівыя Волкаў, Сапрыцкі, Кардашэнка запярэчылі. Не знайшоўшы кансэнсусу, пытаньне перайменаваньня перанесьлі на разгляд пленуму гарадзкога савета, які адбыўся ў той жа дзень у будынку Дома Працы.

Наогул, на разгляд пленуму паступілі дзьве прапановы: перайменаваць горад Магілёў ува Владимир-Ильинский, а Лупалава, якое да 1931 года мела асобны ад Магілёва адміністратыўны статус, – у Леніно. Пасьля абмеркаваньня прысутныя на пленуме пагадзіліся, што Магілёў перайменаваць варта, але спачатку трэба выпрацаваць новую назву й даручыць гэта камісіі ў складзе Хаськіна, Эпштэйна, Янкоўскага. Лупалава вырашылі не пераймяноўваць.

Але не пасьпела камісія разгарнуць сваю працу, як адбылося «ўзбуйненьне БССР». Такім чынам мы й цяпер жывем у Магілёве й ганарымся старажытнай назвай нашага горада.

А.КРАСНАСЛАБОДЦАЎ, гісторык

Дзьве кнігі

Такая ідэя высьпявала паступова, павольна, па меры назапашваньня фактаў, і ўрэшце вылілася ў прапанову Вінцука Вячоркі: падрыхтаваць і выдаць у канцы стагодзьдзя дзьве кнігі Мовы – «Белую» і «Шэрую». У Белай кнізе расказаць пра тых, хто спрыяў адраджэньню, станаўленьню, пашырэньню ўжытку й развіцьцю беларускай мовы, у Шэрай – пра тых, хто шкодзіў гэтаму, хто няславіў Мову, хто стрымліваў яе адраджэньне, хто замінаў яе хадзе, як берувяно на дарозе.

***Нумар першы ў Шэрай кнізе ўжо заняты.** Але што мог бы зрабіць адзін чалавек, каб ня сотні памагатых, шчырых актывістаў-прыслужнікаў, для якіх «маці», «радзіма», «мова» – ня больш чым словы. Што ж, народ павінен ведаць сваіх герояў і сваіх зьнішчальнікаў.*

ТМ пачынае друкаваць магілёўскія разьдзелы названых кніг і чакае, што чытачы папоўняць іх сваімі зьвесткамі-паведамленьнямі-расказамі як пра беларускіх адраджэнцаў, так і пра «бярвеньні» на дарозе.

БЕЛАЯ КНІГА МОВЫ

1. Клімуць Яраслаў Іванавіч – кандыдат філялагічных навук, пісьменьнік, дэкан філялагічнага факультэта Магілёўскага ўнівэрсітэту. Абараняць родную мову – яго прафэсійны занятак і службовы абавязак, які ён выконвае адказна й самааддана, аб чым сьведчаць шматлікія ўдзячныя водгукі былых студэнтаў філфаку. Але ён робіць значна больш, чым патрабуюць яго прафэсія й пасада. Менавіта ён стаў галоўным ініцыятарам стварэньня ў 1989 г. гарадзкой арганізацыі Таварыства Беларускай Мовы, яго аднадушна абралі тады старшынём МГА ТБМ, і з таго часу ён цягне гэтую лямку, як вол, нягледзячы на сваю занятасьць шматлікімі іншымі справамі, так ці інакш зьвязанымі з роднаю мовай.

Кіраўнік літаратурнага аб'яднаньня «Зьніч», актор народнага тэатра, стваральнік музэя літаратурнай Магілёўшчыны, аўтар шматлікіх публікацыяў у прэсе, прысьвечаных стваральнікам беларускай літаратуры (у тым ліку нашым землякам), Яраслаў Іванавіч працягвае сваю нястомную дзейнасьць на карысьць роднае мовы, дзеля будучыні Беларусі.

2. Латоцін Лявон Аляксандравіч – кандыдат пэдагагічных навук, загадчык катэдры мэтодыкі выкладаньня матэматыкі Магілёўскага ўнівэрсітэту. Адзін з тых, хто не забываў роднай мовы й актыўна карыстаўся ёю яшчэ тады, калі гэта выглядала як выклік «норме», як ейкае дзівацтва, капрыз. Зь яго жартавалі й пасьмейваліся. Але ён не зважаў на гэта. І дачакаўся часоў, калі «стала можна» чытаць лекцыі студэнтам на роднай мове. Калегі па катэдры, натхнёныя яго прыкладам, таксама пачалі засвойваць родную мову й пераходзіць на актыўнае карыстаньне ёю. Быў пэрыяд, калі амаль уся катэдра размаўляла па беларуску. У сёньняшніх варунках некаторыя выкладчыкі вярнуліся да звыклай расейскай мовы. Але й сёньня катэдра мэтодыкі выкладаньня матэматыкі – самая беларуская катэдра фізмату, бо яе загадчык не зьвяртае ўвагі на палітычныя абставіны вакол мовы, ён проста жыве ў гэтай мове, і не зьбіраецца яе пакідаць.

Лявон Аляксандравіч – аўтар расейска-беларускага слоўніка матэматычных тэрмінаў, некалькіх падручнікаў па матэматыцы для беларускіх школ, напісаных на беларускім матэрыяле з прыцягненьнем зьвестак зь беларускай гісторыі, геаграфіі, літаратуры. Адзін са стваральнікаў і кіраўнікоў гарадзкой арганізацыі ТБМ.

Матэрыял падрыхтаваны Магілёўскай абласной арганізацыяй Таварыства Беларускай Мовы (тэл. 22-70-51).

ТЭМА НУМАРУ

<u>Андрусь АНУФРЫЕЎ</u>, дэпутат Горацкага райсавету:

– Гэта нічога добрага не нясе. Два жабракі хочуць аб'яднацца, каб стаць багацейшымі. Каб у нас усталяваўся годны чалавека дабрабыт, нам трэба набліжацца да цывілізаванай эўрапейскай супольнасьці. А нас у чарговы раз «бацька» цягне ў азіяцкае балота.

Кажуць, што прэзыдэнт нібыта выконвае запатрабаваньні большасьці. Але калі б думка большасьці заўжды мела перавагу, наша плянэта была б плоскай. На самой справе ўлады зрабілі гэты чыста палітычны крок, каб адцягнуць увагу людзей ад сапраўдных праблем, ад нарастаючага эканамічнага крызысу. Улады й завялі краіну ў гэтую пастку, і вывесьці адтуль няздольныя.

<u>Мікалай ЮРКОЎ</u>, старшыня калгаса «Дрыбінскі»:

– Калі адзін няўдалы калгас далучыць да другога, то й атрымаецца вялікі бедны калгас. Так і з гэтым аб'яднаньнем. Я ўвогуле ня веру ў механічныя аб'яднаньні. Трэба ж вырашаць тыя ўнутраныя праблемы, што прывялі нас у крызысны стан. А тут я бачу, як нашыя хвароьбы спрабуюць перакласьці на кагосьці іншага.

Дарэчы, дзіўна атрымліваецца. Увесь час наша прапаганда пераконвае людзей у тым, што ў Расеі дрэнна, што там эканоміка доўгі час развіваецца няправільна. Дык чаму ж мы туды лезем? Ніхто дагэтуль не сказаў, што канкрэтнага, у лічбах і разьліках, прынясе аб'яднаньне з Расеяй. Нам абяцаюць танныя энэрганосьбіты, танную сыравіну. Але гэта як у гісторыі зь бясплатным сырам. Яго толькі ў мышалоўцы знойдзеш.

<u>Якаў РЫЕР</u>, доктар гістарычных навук, прафэсар Магілёўскага дзяржаўнага ўнівэрсітэту:

– Мне спадабалася тое, як пра гэтую падзею выказаўся Руслан Аўшаў, прэзыдэнт Інгушэціі. Ён сказаў пра двух жабракоў, якія будуць цяпер ганяць галечу адзін да аднаго. Вось і ўсё стаўленьне... Тут звычайная палітычная гульня, дзе кожны бок пераследуе свае мэты. Нажаль, ўрацыі яна будзе мець для Беларусі практычныя працяг.

АБ'ЯВА

***Культурніцкае Аб'яднаньне Моладзі «Будзіны»
з удзелам Беларускага Гуманітарнага Ліцэю
пры падтрымцы Дабрачыннага Фонду
«Дзецям Чарнобыля»,
Беларускае Асацыяцыі Журналістаў (БАЖ),
Таварыства Беларускае Мовы (ТБМ-Менск)
абвяшчае II-гі тур конкурсу
«<u>НАШ ДОМ – БЕЛАРУСЬ У XXI-м СТАГОДЗЬДЗІ</u>»***

Да ўдзелу ў конкурсе запрашаем дзяцей і падлеткаў ад 6-ці гадовага да выпускнога ўзросту.

Конкурс мае праходзіць у трох жанрах:

1. *Мастацтва*
2. *Паэзія*
3. *Проза*

Запрашаем узяць удзел у пяці намінацыях з падтэмамі:

1. **«Беларусь – наша Бацькаўшчына, наша Маці»:**
а) Край наш дзівосны, прыстанак загадак і цудаў (М.Гусоўскі)
б) Беларусь, прачынайся! Я цябе абуджаю (Ул.Караткевіч)
2. **«Беларусь – наш Дом, наш Храм»:**
а) Кінь вечны плач свой аб старонцы (М.Багдановіч)
б) Беларусь! Ты ўсёй Зямлі акраса (А.Русецкі)
3. **«Беларусы – Эўрапейскі народ»:**
а) Дык жа ўчым! На Беларусі – жывуць Беларусы! (Я.Купала)
б) Беларусь, твой народ дачакаецца залацістага, яснага дня! (М.Багдановіч)
4. **«Абаронім наш дом – Беларусь!»:**
а) Над нашай Незалежнасцю лунае Кальцюшкава мяча блаславеньне! (Р.Барадулін)
б) Асланяйце Беларусь Сьвятую! Вечны той, хто родны Край ратуе! (Р.Барадулін)
5. **«Выратуем Беларусь ад чарнобыльскае бяды!»:**
а) Артыкул, верш, малюнак, аповед;
б) Ідэі, праграмы і праекты сацыяльнае абароны й падтрымкі «Дзяцей Чарнобыля».

Да конкурсу ў пятай намінацыі запрашаюцца студэнты ВНУ!

Падводзіць вынікі II-га туру будзе аўтарытэтнае журы ў складзе: Рыгор Барадулін – народны паэт Беларусі (сустаршыня журы) Генадзь Грушавы – прафэсар (сустаршыня журы)

<u>Мастакі</u>:
Аляксей Марачкін, Мікола Купава, Алесь Шатэрнік, Хведар Ладуцька, Яўген Кулік, Сяргей Крыштаповіч

<u>Паэты</u>:
Сяржук Законьнікаў, Генадзь Бураўкін, Ніл Гілевіч, Міхась Скобла, Артур Вольскі

<u>Пісьменьнікі</u>:
Міхась Тычына, Уладзімер Арлоў, Васіль Сёмуха, Алесь Разанаў

<u>Ідэя конкурсу</u>:
Уладзімер Падгол, Лявон Баршчэўскі, Віталь Жагунь-Шаркоўскі, Хрысьціна Сідун, Уладзь Лабковіч

Конкурс мае праходзіць з 1 лістапада 1998 году да 30 студзеня 1999 году.

27-га лютага адбудзецца сьвяточны фэст-узнагароджаньне пераможцаў і віншаваньне ўдзельнікаў конкурсу.

Для пераможцаў прадугледжаныя ўзнагароды й каштоўныя прызы, для ўдзельнікаў заахвочвальныя падарункі.

Свае працы спадарства можа дасылаць на адрас: а/с 33, Менск-134, 220134, Беларусь

У мэтрыцы да працы, дасланай на конкурс, належыць пазначыць абавязкова:
– *адну з намінацыяў, да якой належыць праца;*
– *адну з падтэмаў у гэтай намінацыі;*
– *свой узрост;*
– *хатні адрас, тэлефон (калі ёсьць).*

Калектыўныя працы павінны мець сьпіс усіх удзельнікаў. Падайце таксама адрас вашай навучальнай установы.

Чакаем Вашых працаў! Зычым Вам посьпехаў!

З ПАШАНАЙ – АРГАНІЗАТАРЫ

ТЭАТРАЛЬНАЯ ГАСЬЦЁЎНЯ ТМ

Зусім ня лялечныя праблемы

У Магілёўскім тэатры лялек пачала абсыпацца тынкоўка, а крыху раней пад будынкам, які, дарэчы, побач з рэспэктабельным Домам Саветаў, ледзь не стварылася падземнае возера – некалькі месяцаў біў кіпень. Можа быць у нечым аўтар перабольшвае, але толькі ў нечым. У астатнім трэба біць у набат і галасна крычаць, бо гіне адзін з найлепшых тэатраў нашай краіны!

Гутарка з мастацкім кіраўніком Магілёўскага тэатра лялек Алегам Жугждай адбылася неўзабаве пасьля таго, як у некалькіх тэатральных пакоях сьцены й столі пачалі скідваць з сабе адсырэлую тынкоўку (вы бачыце гэта на фотаздымку).

А. Ж. – Тое, што вы бачыце, адбылося ў сьнежні. Але варта адзначыць: падобнае здараецца ня ў першы раз. Проста тут патрабуецца капітальны рэмонт, якога ў будынку не было ніколі. У лепшым выпадку, штосьці латалі. Ведаеце, тыя ж пажарныя могуць нас у любы момант зачыніць. І гэта калісьці адбудзецца. Па сырых сьценах праведзеныя электрычныя правады. Лепшага «ўгнаеньня» для пажару ня знойдзеш.

ТМ. – Ці ёсьць які праект капітальнага рэмонта і колькі патрабуецца грошай?

А. Ж. – Належнага праекту нажаль няма. Каб ён зьявіўся, патрэбныя ладныя сродкі. А што тычыцца агульных лічбаў, то мяркуйце самі – толькі замена аднаго даху ў верасьні мінулага году каштавала б 1,5 мільярдаў рублёў, а трэба ж і камунікацыі мяняць, і каналізацыю, і электраправодку, і вонкава па новай зрабіць.

Прынамсі, у тэатры ёсьць скляпеньні, закапаныя пасьля рэвалюцыі. Тады гэтым пабурылі сістэму вэнтыляцыі. Зараз каб раскапаць іх – мы б пазбавіліся невыноснай шчыльнасьці, а галоўнае, з дапамогай дарэвалюцыйных печаў прасушылі б сьцены. І ня смейцеся. Некалькі месяцаў таму ў нас прарвала каналізацыю, пад тэатрам біў кіпень, у нас на першым паверсе стаяла жахлівая вільгаць, гнілі лялькі, абсталяваньне. Маглі ўвогуле паплыць. А выратавала дарэвалюцыйная пабудова. Так што й на печкі можна паспадзявацца, калі на лепшае няма грошай.

ТМ. – І як вы працуеце? Як робіце тое, што потым называюць мастацтвам?

А. Ж. – Жывем і працуем, як толькі можам. І па-добраму зайздросьцім таму ж Віцебску. Там тэатру аддалі дом былога гаркама, адрамантаваны, абсталяваны лепшай тэхнікай, утульны. Разумееце, тэатар пачынаецца да спэктакля. Так хочацца, каб і ў нас было тое ж. І гэта магчыма пры належных укладаньнях. Я б хацеў, каб і ў нас быў утульны, прыгожы тэатар з добрымі сухімі сьценамі, абсталяваньнем, буфетам. А то нават сьветамузыку робім, прабачце, уручную.

ТМ. – А ці не баіцеся вы працаваць тут?

А. Ж. – Баімся, і акторы, і тэхнічны пэрсанал. Але што ж нам рабіць? Куды ісьці?

Шмат аб чым казаў Алег Жугжда ў нашай размове, былі й прыемныя навіны. Напрыклад, у сакавіку ў нас ёсьць вялікая надзея пабачыць прэм'еру пастаноўкі «Шлях у Бэтлеем», добрай мілай казкі па п'есе Сяргея Кавалёва. А вось давесьці да прэм'еры «Макбэт» Шэксьпіра няма фізычнай магчымасьці. У тэатры акрамя Жугжды застаўся адзіны актормужчына – Мікалай Сьцешыц. Ня дай Бог і ён з'едзе, і тэатар можна будзе зачыняць. А адкуль зьявіцца новым акторам, калі нават мастацкі кіраўнік атрымлівае ажно... 3.400.000 рублёў заробку.

Нажаль, пэрспэктывы ў тэатра ня надта вясёлыя. Неаднаразовыя звароты ў самыя розныя дзяржаўныя структуры пакуль ня маюць нейкага пазытыўнага працягу. Праблему ўсе прызнаюць, тэатар уключаюць у шматлікія планы фінансаваньня, але ў асноўным на паперы ўсё й заканчваецца. Ня хочацца быць злым прарокам. Але відавочна, што ў такіх умовах, у якіх сёньня існуе тэатар, доўга жыць нельга.

Размаўляў Сымон ГЛАЗШТЭЙН

Запрашэньне на вэрнісаж

Магілёўскі мастак Аляксандар Ціткоў адзначыў сваё Пяцідзесяцігодзьдзе прывабнай выставай, якая адчыненая ў Музэі этнаграфіі (вул.Першамайская, д.10). Інтэлігентная грамадзкасьць абласнога цэнтра сустрэла імпрэзу шчырай цікаўнасьцю й цеплынёй. Нашыя фотаздымкі не перадаюць, вядома, нават малой часткі таго, што ёсьць на карцінах мастака. Вы ў гэтым лёгка пераканаецеся, калі наведаеце выставу. ТМ шчыра раіць сваім чытачам так і зрабіць. Выстава працуе на працягу студзеня.

Фота А.Ліціна

Як правільна лічыць час?

Чамусьці людзі нецярпліва чакаюць зьмены стагодзьдзяў, хоць з пункту гледжаньня часу ці 1900, ці 1936 – розьніцы аніякай. Усё ж нулі на канцы прыцягваюць увагу, і тым большую, чым іх больш. Набліжаецца год з трыма нулямі. І некаторыя газэты (у тым ліку «Народная Воля») ўжо абвесьцілі, што да канца стагодзьдзя застаўся год з хвосьцікам. Вымушаны расчараваць нецярпліўцаў: да канца стагодзьдзя (і тысячагодзьдзя) яшчэ крыху больш за два гады.

Вось такая матэматыка. Слова «матэматыка» падаецца тут без усялякай іроніі. Эмацыйна людзей можна зразумець, а матэматычна памылка ў падліку гадоў выглядае недарэчнай. Падумайце, падлічыце. Калі нашыя чытачы ня здолеюць вырашыць задачу, мы надрукуем адказ у наступным нумары.

Міхась БУЛАВАЦКІ

Беларусь. Год 2000. У краму, дзе сумуюць дзьве прадавачкі, уваходзіць чалавек, аглядае пустыя паліцы й пытаецца:

– Цукар ёсьць?

– Што вы, – зьдзіўлена адказвае адна з прадавачак.

– А яйкі?

– Таксама няма.

– Масла, сыр?

– Ды няма ў нас, дзядзька.

Чалавек паварочваецца й выходзіць. Усьлед яму прадавачка заўважае сяброўцы:

– Ці чула ты?! Прыдуркаваты троху ці што...

– Магчыма, і так. Але якая памяць!

Рэдактар Генадзь СУДНІК

Тыднёвік Магілёўскі

Аналітычна-інфармацыйная газэта, заснаваная Магілёўскай гарадзкой асацыяцыяй "КОЛА СЯБРОЎ".

Зарэгістраваная ў Дзяржкамітэце РБ па друку за № 831.

Газэта выходзіць штачацьвер.

АДРАС РЭДАКЦЫІ:

212030, г. Магілёў, вул. Першамайская, 6-22.

Тэлефон: 31-04-15,

Тэл./факс: 22-97-82,

E-mail: krug@user.unibel.by

Газэта надрукаваная афсэтным спосабам у Магілёўскай абласной друкарні імя Я.Свярдлова. Замова 1. Наклад 500 асобнікаў.